

Jankovic-Mes
klanica i prerada mesa

Laćarak, Železnička 40, Tel/Fax: 022/671-006
www.jankovic-mes.co.rs

PHILIP DUŠECI
NIJE VAŽNO GDE, VAŽNO JE NA ČEMU...

philip
Filipovic Co.

Jarački put bb
22000 Sremska Mitrovica
+381 22 624 665
www.duseciphilip.com

hraná produkt
hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com
Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA

Godina VI • Broj 98 • 17. mart 2017. • cena 40 dinara

**сремске
новине**

POLJOPRIVREDA

KRATKI RUKAVI

Foto: S. Lapčević

Lepto vreme izmamilo je mnoge Sremce na šorove gde razmišljaju o radovima koji im u poljima predstoje. Među njima nije i Đorđe Novaković, pastir iz Šuljma, koga smo zatekli kako se u majici kratkih rukava šeta po seoskom pašnjaku.

Za razliku od onih koji su čitavu zimu bili u kući, sremski pastiri, kaže deda Đorđe, nisu ni prestajali da budu na svojim livaدامа, samo što su sada, da bi održali reputaciju, kada su i ostali "izmileli", rešili da svoju šetnju obave – kratkih rukava.

U OVOM BROJU

POTVRĐENO PISANJE
NAŠEG PORTALA:

**Nema prodaje
zemlje strancima!** Strana 2.

SLAVKO ČANČAR:

**Godinama čeka
vraćanje oduzete
zemlje**

Strana 5.

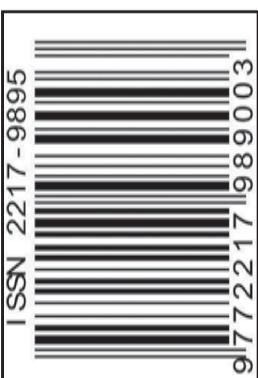
STARA PAZOVА

**U DOMAĆINSTVU
JANA I SLOBODANKE
ŽIGA**

**Svu nadu
polažu
u maline**

Strana 8.

**SMS MALI OGLASI
063/8526-021**

ПСС
ПОДПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица
Светог Димитрија 22

**produktna berza ad
novi sad**

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail:nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

od 6.3. do 10.3. 2017.

Rast cene soje

Dešavanja
na svetskim
berzama

Neće biti prodaje zemlje strancima!

Srbija je jedinstven slučaj, jer predstavlja jedinu zemlju koja se obavezala na liberalizaciju tržišta poljoprivrednog zemljišta pre ulaska u EU

Neke stavke liberalizacije tržišta poljoprivrednog zemljišta predstavljaju problemi u restituciji

Neće biti prodaje zemlje strancima, izjavio je u Ivanjici ministar poljoprivrede Branislav Nedimović i poručio da će biti zaštićeni domaći vlasnici zemljišta.

- Ovih dana slušam, čini mi se kao da se vodi kampanja za ministra poljoprivrede, jer mnogi samo pričaju o prodaji zemlje strancima. Mi ćemo naše propise uskladiti do 1. septembra i neće biti prodaje zemlje strancima. Neće biti potpuno liberalizovano tržište - rekao je Nedimović novinarima u nakon razgovora sa malinarima.

On je dodao da će Srbija uvesti određena ograničenja u skladu sa evropskim tekoćinama i da postoje druge zemlje koje su to uradile, kao što je Slovenija, Slovačka i Mađarska.

Ova izjava ministra praktično je potvrdila pisanje Portala Sremske da je Srbija u Brisel nedavno uputila informaciju da u ovom trenutku još nije spremna da od septembra ove godine liberalizuje tržište poljoprivrednog zemljišta!

Kako je objasnio Branislav Gulan, član Odbora za selo Srpske akademije nauka i umetnosti, u vreme potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju optimistički se verovalo da će Srbija moći da ispunjava uslove za ulazak u EU i, između ostalog, reši pitanje vlasničkih odnosa u pogledu poljoprivrednog zemljišta. Srbija je jedinstven slučaj, jer predstavlja jedinu zemlju koja se obavezala, na liberalizaciju tržišta poljoprivrednog zemljišta

pre ulaska u EU. Pored nastupanja nepovoljnih ekonomskih efekata finansijske krize, Srbija neće biti spremna za taj proces 1.9. 2017. godine

- Poljoprivredni sektor u Republici Srbiji bio je pod uticajem velikih promena u okruženju u periodu od kraja devedesetih godina 20. veka do danas, a naročito negativne efekte imala je neadekvatna privatizacija poljoprivrednih kombinata. Česte izmene pravnih okvira, ukazuju na činjenicu da se još uvek nisu stekli uslovi za nesmetanu prodaju poljoprivrednog zemljišta, kako domaćim licima, tako i stranim pravnim i fizičkim licima. U vreme potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju optimistički se verovalo da će Srbija moći da ispunjava uslove za ulazak u EU i, između ostalog, reši pitanje vlasničkih odnosa u pogledu poljoprivrednog zemljišta. Srbija je jedinstven slučaj, jer predstavlja jedinu zemlju koja se obavezala, na liberalizaciju tržišta poljoprivrednog zemljišta

Drže lekcije oni koji su potpisali SSP

- Zašto za ovo niste pitali ljudi 2008. godine koji su potpisali SSP i jedino Srbiji natovarili obavezu da mora da liberalizuje svoje tržište - isti ti koji mi sad drže lekcije su to potpisali - da mora da liberalizuje svoje tržište zemljišta pre nego što uđe u

Evropsku uniju", istakao je Nedimović.

Ona je kazao da su druge zemlje imale tu obavezu tek nakon ulaska u EU.

- Ali, mi se borimo i zaštitećemo srpske vlasnike zemljišta - poručio je Nedimović.

Način i pridruživanju optimistički se verovalo da će Srbija moći da ispunjava uslove za ulazak u EU i, između ostalog, reši pitanje vlasničkih odnosa u pogledu poljoprivrednog zemljišta. Srbija je u tom smislu jedinstven slučaj, jer predstavlja jedinu zemlju koja se obavezala na liberalizaciju tržišta poljoprivrednog zemljišta pre ulaska u EU. Pored nastupanja nepovoljnih ekonomskih efekata finansijske krize, Srbija neće biti spremna za taj proces 1.9. 2017. godine - navodi Gulan.

Sprečavanje otimanja zemlje

Srbiji po popisu ima 631.122 poljoprivrednih gazdinstava. Od toga je 628.555 porodičnih domaćinstava i 2.567 (ili 0,4 odsto) gazdinstava pravnih lica i preduzetnika. Poljoprivredom se u Srbiji bavi oko dva miliona stanovnika. Treba izračuna stepen priuštivosti poljoprivrednog zemljišta domaćem stanovništvu i izvrši poređenje sa koeficijentom priuštivosti poljoprivrednog zemljišta Srbije poljoprivrednicima iz EU.

- Ovo je bitno imajući u vidu inicijative predstavljene u Evropskom parlamentu u cilju sprečavanja takozvanog otimanja zemlje. Međutim, za neke od najvažnijih pravnih pretpostavki liberalizacije tržišta

poljoprivrednog zemljišta predstavljaju problemi u restituciji, u vezi sa privatizacijom nekadašnjih društvenih preduzeća. Česte su situacije u kojima je vlasnicima vraćeno zemljište, odnosno imaju rešenje o vraćanju, ali to nikad nije sprovedeno kroz zemljišne knjige ili su ta lica sada upisana kao korisnici na državnom zemljištu. U tom procesu neuređeni imovinsko-pravni osnovi predstavljaju veliki rizik - kaže Gulan.

Zakon o izmenama i dopunama zakona o preduzećima iz 2002.g. ogranicio je mogućnost raspolaganja imovinom pravnih lica sa većinskim društvenim kapitalom, koji su bili subjekti privatizacije. Dodatni problem predstavlja pitanje zadružne svojine, obzirom da ranije važeći propisi nisu bili u potpunosti sprovedeni naročito u delu razgraničenja državne i zadružne imovine. Tek donošenjem Zakona o zadrugama ("Službeni glasnik RS", br. 112/15) stekli su se uslovi da se adekvatno izvrši upis promene vlasništva u skladu sa Zakonom o pretvaranju društvene svojine na poljoprivrednom zemljištu u druge oblike svojine, a na osnovu zahteva zadruge, imaoča prava na zemljištu za koje postoji validni dokaz o sticanju teretnim pravnim poslom. To je značajno, jer se u 20 % postojećih

zadruga pojavljuju nerešeni problemi svojine.

Promena vlasništva nad društvenim kapitalom, neminovno je uslovila i promenu pravne forme, ali ne i promenu prava svojine nad imovinom društva koja je stečana poslovanjem, odnosno prava korišćenja nad državnim poljoprivrednim zemljištem, što je uticalo na nejasnoće u definisanju prava korišćenja zemljišta u privatizovanim poljoprivrednim kombinatima. Zakon o privatizaciji iz 2014. godine je oriočio privatizaciju društvenog kapitala na 31.12.2015. godine i predviđao otvaranje stečajnog postupka po samom Zakonu za sva preduzeća koja posluju većinskim društvenim kapitalom, a koja do pomenutog roka ne budu privatizovana, tako da je nad svim privrednim društvima koja su poslovala većinskim društvenim kapitalom, a nisu privatizovana do pomenutog roka, pokrenut stečajni postupak. Iako je društveni kapital prestao da postoji 31.12. 2015.g., zbog neažurnosti administracije vode se i sudski sporovi, u kojima su oštećeni ne samo domaća već i strana pravna lica. Ukupno je privatizovano 149 privrednih društava koja se bave poljoprivredom, od čega je u 41 društvu zbog nepravilnosti raskinut ugovor o kupoprodaji društvenog kapitala sa kupcem. Nad većim brojem preduzeća kod kojih je raskinut ugovor o privatizaciji otvoren je stečajni postupak.

Republika Srbija ima obavezu da jemci mirno uživaju svojine i drugih imovinskih prava stečanih na osnovu Ustava i Zakona (Član 58. Ustava), a odgovorna je za ostvarivanje i zaštitu prava građana, ustanovost i zakonitost za svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine (Član 97. Ustava). S tim u vezi, kod opisanog stanja stvari, Republika Srbija ne može garantovati sigurnost u sticanju i očuvanju imovinskih prava stranaca. **S. P.**

I dalje srpske paprike sa srpske zemlje

SREMSKA POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić **TEHNIČKI UREDNIK:** Marko Zrilić • **REDAKCIJA:** Svetlana Đaković, Miroslav Ninković, Marija Balabanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Miljan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • **MARKETING:** 063/8526-021 • **ŠTAMPARIJA:** DOO MAGYAR SZO KFT OJ Stamparije "Forum" Novi Sad • **E-mail:** poljoprivreda@sremskenovine.co.rs **TELEFON/FAX:** 022/610-144 • **Registarski broj NV000659**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) . - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

AKTIVNOSTI MINISTRA POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Dug poljoprivrednika 185 milijardi, deo će biti otpisan

Ministar poljoprivrede Branislav Nedimović izjavio je tokom posete Užicu da dug poljoprivrednika po osnovu penzijskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja iznosi 185 milijardi dinara, da će deo biti otpisan, kao i da će biti reformisan sistem PIO osiguranja u poljoprivredničkoj.

- To su zvanični podaci Poreske uprave - rekao je Nedimović novinarima posle razgovora sa poljoprivrednicima u Užicu.

On je naveo da oko 30 milijardi dinara tog duga otpada na zdravstveno osiguranje, a ostalo je PIO osiguranje, što glavnica, što kamata.

Kako kaže, to su ozbiljne stvari i cifre i o tome će se u narednom periodu raditi sa Ministarstvom finansija kako bi se rešio problem.

- Spekulisalo se dosta ranije, a i pre dvadesetak dana, sa pritudnom naplatom i oduzimanjem oranica. To uopšte nije tačno. To su bile pritudne naplate po osnovu PDV-a, ali to je druga stvar - rekao je Nedimović.

On je dodao da će biti reformisan sistem penzijskog i invalidskog osiguranja u poljoprivredi.

On je tokom razgovora sa poljoprivrednicima primetio da su poljoprivredne penzije veoma male, pošto je njihov prosečak oko 10.500 ili

Ministar Branislav Nedimović

11.000 dinara.

- Zajedno sa Ministarstvom finansija radimo na tome da otpisemo dugove koji postoje za doprinos za zdravstveno osiguranje. Jer, neko ko nije imao pravo da se leči zato što nije platio - kako da mu naplatim kada nije ni imao pravo da se leči", kaže Nedimović.

Kada je reč o doprinosima za PIO, oko 40 odsto su glavnice, a 60 odsto su kamate.

- Nama je ideja i predlog Ministarstva poljoprivrede da se

otpisu kamate. A za glavnice, ko bude želeo da uveže svoj staž, da mu se na duži vremenski period to omogući. Mi tu moramo da vodimo ozbiljne pregovore sa Ministarstvom finansija", istakao je ministar poljoprivrede.

Prema njegovim rečima, paralelno sa tim je ideja da Ministarstvo poljoprivrede predloži izmene Zakona o PIO koji se odnosi na poljoprivredu.

- Da spram ekonomске vrednosti koju neko proizvede na svom gazdinstvu ima pravo da bira nekoliko grupa kako će plaćati svoj doprinos i da ne bude obavezno svima već da utvrđimo neki limit", rekao je Nedimović.

On je navedio i da su

zakoni od pre desetak godina predviđali da se isto plaća za doprinose PIO, bez obzira da li neko ima hektar ili 100 hektara zemlje i ocenio da je to nelogično.

- Ali, uvrnutija situacija je da, ako neko plaća 15 godina doprinose za PIO, ima istu penziju, kao i onaj koji plaća 40 godina doprinose. Ne znam da je to negde postojalo, samo kod nas - rekao je Nedimović.

On je poručio da Ministarstvo poljoprivrede hoće da transformiše taj sistem i da će se truditi da reši postojeći problem.

Ministar Nedimović u razgovoru sa poljoprivrednicima

Poljoprivrednicama će biti plaćeno porodiljsko

Zene koje su članovi poljoprivrednog gazdinstva, ove godine će prvi put imati plaćeno porodiljsko odsustvo, izjavio je ministar poljoprivrede Branislav Nedimović u Čačku.

On je rekao novinarima da se ta mera realizuje zajedno sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje,

boračka i socijalna pitanja.

- Takođe, kod kreditne podrške dajemo poljoprivrednicama bolju kamatnu stopu. Više ulaže ministarstvo ukoliko je žena nosilac poljoprivrednog gazdinstva i u tom slučaju kamatna stopa će biti jedan odsto - rekao je Nedimović.

S. P.

Od naredne godine novi sistem subvencija za naftu

Ministarstvo poljoprivrede prima novi sistem subvencionisanja nafta za poljoprivrednika, koji će se primenjivati od naredne godine, izjavio je Branislav Nedimović.

On je rekao da će taj sistem funkcionišati na principu platnih kartica i da će poljoprivrednici dobiti subvenciju u skladu sa njihovom proizvodnjom.

- Pripremamo novi sistem za naftu, tzv. plavi dizel. To je priča o privilegovanoj ceni za poljoprivredne proizvođače, koja bi sadržala u sebi deo akcije ili bi bila potpuno bez akcije - rekao je Nedimović.

Prema njegovim rečima, poljoprivrednici bi dobijali subvenciju u zavisnosti od poljoprivredne proizvodnje u evidentiranom registru poljoprivrednih gazdinstava.

Ministar je rekao da bi poljoprivrednici imali subvencije spram njihove proizvodnje, poštovanje standardi koliko je za određenu vrstu proizvodnje potrebno da se iskoristi nafta.

- Ideja nam je da od sledeće godine naftu na taj način subvencionisemo, jer ovo sto imamo sada je katastrofa. Imamo 30 dinara razliku danas u odnosu na pre dva ili tri meseca u ceni nafta - doda je Nedimović.

LAĆARAK • KAKVU SARADNJU SA "MITROSOM" HOĆE STOČARI

Čist račun - duga ljubav

Laćarački stočari žele da uspostave saradnju sa klaničarima iz „Mitrosa“, ali hoće da to bude saradnja maksimalno čistih računa i sa što manje nepoznanica

Kompanija „Mitros flajšvaren“obilaskom sela u Sremu i Mačvi i razgovorima sa stočarima privodi kraju predstavljanje načrta svog ugovora o saradnji, jer je u planu menadžmenta ove sa vremene fabrike da poveća kapacitet dnevног klanja, iskorišćenost tehničkih kapaciteta i poveća prerađu jer im se otvaraju nova inostrana tržišta. Pored stabilne otkupne cene u visini do 160 do 180 dinara po kilogramu na bazi tzv. tople polutke, predstavnici „Mitrosa“ ponudili su saradnicima siguran otkup proizvedenog kvalitetnog svinjskog mesa i dugoročnu saradnju na tom

planu. To je suština do sada obavljenih razgovora sa stočarima više sela, a kakvu konkretno žele saradnju stočari zabeležili smo ba skupu u Laćarku.

Laćarački stočari, odmah valja istaći, že da uspostave saradnju sa „Mitrosom“ koja je ponovo na pomolu, ali bi voleti da to bude saradnja čistih računa i sa što manje nepoznanica. Hoće li do željene doći ili ne, i sa koliko stočara će se sklopiti ugovori, znaće se kada se završi drugi krug razgovora sa istom tematikom.

I mimo ovih eazgovora i ugovora laćarački pojedini stočari već sara-

daju sa „Mitrosom“. Generalni direktor te kompanije **Ramo Adrović** naveo je da je, prema njegovom statističkom bloku, po mesnatosti isporučenih svinja vodi dobavljač **Bora Šuljmanac**.

- Tabela plaćanja svinja u „Mitrosu“ je na bazi kvaliteta, a poenta cele priče je, što nam je posebno važno, da se isporučeno plaća redovno. Zato stočari ne treba da odmah idu donom i odbijaju potencijalnu ponudu, već da uzmu u obzir sve te činjenice. Ja neću ni da hvalim ni da kudim, već će „Mitros“ prodavati svinje kad meni uslovi odgovaraju - rekao je Bora

Dragiša Šuljmanac, proizvodjač

Šuljmanac.

Dragiša Šuljmanac koji se sastoji **Bogdanom** već godinama tovi svinje, pohvalio je izrečeni stav da ova saradnja treba da je na oboustrano zadovoljstvo.

- Sada sam prvi put čuo korektno obećanje: da se radi i zaradi na tovu svinja. Nešto slično sam doživeo pre 40 godina, sećam se kada sam sarađivao sa Slovincima iz Kamnika i kada su mu uračunali u cenu

svinjske papke, creva, kožu i slične ostateke. Što se tiče uslova i saradnje sa „Mitrosom“ dogovaraćemo se. Ja imam uslove za tov 500 ili 600 komada svinja. Nekad sam ih prodavao u Kamnik, a sada mogu i vama. Mi smo mala teritorija što se tiče stočarstva, slažem se da se to obnovi, da se osnuju repro centri ali da saradnja bude korektna posebna kada je u pitanju plaćanje - kazao je Dragiša Šuljmanac.

Suština razgovora sa stočarima u kojima su učestvovali gradonačelnik **Vladimir Sanader**, direktor Agencije za ruralni razvoj grada **Petar Samardžić** i drugi, je nastojanje „Mitrosa flajšvarena“ da bolje iskoristi svoje kapacitete i doprinese obnovi sremskog svinjarstva. Od pre dve godine fabrika je u vlasništvu austrijske Kompanije „Gerlinger“, do sada je u nju uloženo preko 25 miliona evra, a pogon ima mogućnost da dnevno preradi do 5.000 komada svinja što je mnogo više od sadašnje iskorušenosti kapaciteta.

S. D.

Razgovor sa stočarima u Laćarku

SVET, HRANA I SIROMAŠTVO 2016. (2)

Neostvareni milenijumski ciljevi

Kada je cilj o smanjenju smrtnosti dece ispod pet godina starosti, samo jedna četvrtina zemalja u razvoju je na dobrom putu da ga ostvari. Svake godine umre oko osam miliona dece mlađe od pet godina starosti, i uglavnom od uzroka koji su mogli da se spreče pravilnom ishranom i vakcinisanjem

Piše: Branislav Gulan

Prvi Milenijumski cilj razvoja UN bio je smanjenje siromaštva i gladi u svetu. On predviđa da se prepolovi broj ljudi koji žive ispod granice siromaštva od 1,25 dolara na dan, što je prema podacima Svetske banke bilo ostvarivo do 2015. godine, i prepolovi broj gladnih u svetu. To nije postignuto zbog visokih cena hrane. Međutim, to je bila samo neostvarena želja i promašeni plan! Drugi Milenijumski cilj UN-a odnosi se na to da osnovno obrazovanje bude dostupno svima. Prema podacima Svetske banke, 50 siromašnih zemalja sveta je taj cilj ostvarilo, na dobrom putu je njih sedam, dok 38 država, uglavnom u Africi, verovatno neće postići da sva deca završe osnovne škole. Organizacija UN za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESCO) je objavila podatak da u školu trenutno ne ide 69 miliona dece prema broju od 103 miliona iz 2000. godine. Cilj ukidanja nejednakog tretmana polova u osnovnom i srednjem obrazovanju očekivalo se da će biti ostvaren do 2015. godine, iako je Afrika dosta zaostajala.

Kada je cilj o smanjenju smrtnosti dece ispod pet godina starosti, samo jedna četvrtina zemalja u razvoju je na dobrom putu da ga ostvari. Svake godine umre oko osam miliona dece mlađe od pet godina starosti, i uglavnom od uzroka koji su mogli da se spreče pravilnom ishranom i vakcinisanjem. UN navode da se u svetu beleži veliki broj žena koje umiru na porođaju, ali napredak u ostvarenju cilja je da se stope smrtnosti porodilja smanji za tri četvrtine do 2015. godine ipak nije bio dovoljan.

Napredak u ostvarenju cilja borbe protiv side, malarije i drugih bolesti je polovičan, navodi se u izveštaju UN. Cilj je da se zaustavi širenje i smanji broj zaraženih virusom HIV/AIDS i omogući univerzalan pristup lekovima za to i oboljenje, kao i da se zaustavi širenje i smanji broj obolelih od malarije i drugih bolesti. Procenjuje se da je na kraju 2008. godine u svetu bilo ukupno 33 miliona obolelih od HIV, zatim 2,7 miliona novih slučajeva zaraze i oko dva miliona smrtnih slučajeva izazvanih tim virusom. Pritom je Afrika najviše pogođena, budući da tu živi više od dve trećine ukupnog broja zaraženih HIV-om u svetu. Cilj povećanja udela populacije sa

Produžena kriza hrane pogoda trenutno 22 zemlje sveta, sa 166 miliona stanovnika

pristupom pitkoj vodi je na dobrom putu da bude ostvaren, s obzirom da je između 1990. i 2008. godine više od 1,6 milijardi ljudi u zemljama u razvoju dobilo bolji pristup vodi, što je procenat stanovništva sa tim pristupom povećalo sa 84 sa 72 odsto.

Poslednji milenijumski cilj UN se odnosi na unapređenje na davanju pomoći, trgovine, otpisivanju dugova i pristupa tehnologiji i neophodnim lekovima. Prema podacima Međunarodnog monetarnog fonda, pomoći je od 2008. godine konstantna i iznosi oko 38 milijardi dolara godišnje, što je manje od obećanog iznosa. Doha runda globalnih trgovinskih pregovora nije okončana, ali je postignut napredak u otpisivanju dugova većine najsramašnijih zemalja sveta.

Produžena kriza hrane

Prema najnovijim podacima, produžena kriza hrane pogoda trenutno 22 zemlje sveta, sa 166 miliona stanovnika koji pate od sva-kodnevne hronične gladi ili teškoća da bar jednom dnevno pojedu parče hleba. Zemljom u kojoj postoji produžena kriza hrane smatra se ona koja osam uzastopnih godina prijavljuje probleme na tom sektoru i u kojoj humanitarna pomoći ima više od 30 odsto udela u ukupnom priliku inostranih sredstava. Kao glavni razlozi neprekidne pothranjenosti u ovim zemljama, među kojima su i Avganistan, Haiti, Irak, Somalija, Sudan i Sirija, navedeni su ratovi, prirodne katastrofe i slabe vladine

institucije. U istoj grupi zemalja su i Angola, Burundi, Centralno afrička Republika, Čad, Kongo, Severna Koreja, Demokratska Republika Kongo, Eritreja, Etiopija, Gvineja, Obala Slonovače, Kenija, Liberija, Sijera Leone, Tadžikistan, Uganda i Zimbabve. U 22 zemlje u kojima se beleži produžena kriza hrane, procenat pohranjenog stanovništva je gotovo tri puta veći nego u ostalim zemljama u razvoju. Ove organizacije navode da se 1.800 kalorija dnevno u proseku smatra minimalnim potrebnim unosom energije. Onaj ko svakodnevno nema taj nivo kalorija može se smatrati pothranjenim ili hronično gladnim. Inače Ministarstvo poljoprivrede SAD prognoziralo je da će i u ovoj i na rednoj godini cene hrane skočiti po 35 odsto!

Šta nas očekuje:
obilje ili glad na planeti?

Gladan svaki šesti stanovnik!

Produžena kriza hrane predstavlja začaranu krug iz kojeg vremenom će se sve teže izaći, a zemljama koje imaju taj problem treba

Glad najveća svetska tragedija!

Svakih šest sekundi u svetu jedno dete umre od neuhranjenosti. Taj broj se sad povećava zbog poskupljenja hrane u svetu, gde se ističe da više neće ni biti jeftine hrane. Zbog toga glad i postaje najveća svetska tragedija. Inače, sve to je pogoršala loša žetva u 2010. godini jer su suše i požari opustošili petinu roda pšenice u Rusiji, jednom od najvećih svetskih izvoznika. Iako je u 2016. godini svetu bila bogata žetva od čak 744 miliona tona pšenice, stanje što se tiče gladi nije se poboljšalo. Zbog toga je Moskva uvela radikalni potez, zabranila je izvoz pšenice. Cena hrane stalno je u porastu, pa se UN brinu da ne dođe do nemira, kao što je to bilo 2008. godine u tridesetak zemalja sveta. Zato se ističe da

Svakih šest sekundi u svetu jedno dete umre od neuhranjenosti

je teško poverovati da se ostvari jedan od Milenijumskih ciljeva da se procenat gladnih u svetu

sa 16 smanji na deset odsto u 2015. godini. Dakle, to se nije ni ostvarilo.

Potencijali

Od 130,5 miliona kvadratnih kilometara „čvrste zemlje“ na planeti Zemlji, 49,6 miliona je posvećeno poljoprivredi. Od toga 34,6 miliona sa stalnim pašnjacima, a 15 miliona sa različitim tipovima kultura. Za taj delić zemljine kugle vode se oružani, ideo-loski i drugi ratovi, a istorija proizvodnje hrane je istorija genocida, mnogo većih od onih koji se obično uzimaju za istorijske primere. Inače, pomoći u hrani činila je 20 odsto globalnih tokova pomoći šezdesetih godina prošlog veka, a danas je manja od pet odsto. Započeta je pe-

desetih godina prošlog veka sa SAD, koja je sa Kanadom davala više od 90 odsto pomoći u hrani do sedamdesetih godina, kada je Svetski program hrane UN postao glavni igrač. Međunarodnu pomoći u hrani uglavnom vode donatori i međunarodne institucije. Siromašne porodice troše više od 70 odsto svojih prihoda na hranu, a prosečna američka porodica troši oko 10 odsto. Više od 100 miliona dece je sprečeno u rastu fizički i mentalno zbog neuhranjenosti i tako se upropastišuju njihove šanse za dobro obrazovanje i produktivnu budućnost.

došlo je do manjeg roda žitarica u celom svetu, imaju ih samo bogati, pa je došlo do naglog rasta siromaštva. Svetska ekonomска kriza pogodila je ljudi kojima su smanjene plate ili koji su izgubili posao. Pojedine zemlje su izgubile mogućnost uspešnog manipulisanja fluktuacijama cene, jer je kriza učinila manje delotvornim sredstva kao što je devalvacija valute. Najteže su pogodeni siromašni u gradovima, jer tu najviše opadaju i direktnе strane investicije i potražnja za izvozom, milioni se vraćaju prinudno na život u selu, što već sad vrši pritisak na seoske zajednice i resurse. U svetu sad ima više od milijarde gladnih. Azija i pacifičke zemlje, najmnogo-ljudniji regioni u svetu, imaju najviše gladnih – 642 miliona. Sledi podsaharska Afrika sa najvećim procentom gladnih ljudi i 265 miliona neuhranjenih, što predstavlja 32 odsto tamošnje populacije. Za smanjivanje gladi u svetu prema procenama FAO potrebno je godišnje ulaganje od najmanje 20 milijardi dolara. Zato je i danas aktuelno novo – staro pitanje šta nas očekuje – obilje ili glad na planeti? Pitanje je aktuelno koliko i čovečanstvo. Naучnici nude i odgovore, ističući da je iskorjenjivanje gladi moguće jedino ako se iskoreniji siromaštvo i nerazvijenost. Većina misli da glad nije uzrokovan malom proizvodnjom hrane, jer viškovi postoje na svetskom tržištu, već sa neravnopravnim raspodelom. Zaključak je da čovečanstvo nije bezbrižno kada je reč o njegovoj prehrambenoj sigurnosti i budućnosti zbog stalnog rasta broja stanovnika na planeti i zbog ograničenosti prirodnih resursa i sve manje obradivog zemljista.

(Nastaviće se)

Rešenja koja se nude

Pošto se prognozira da će u svetu korišćenje naftne biti svedeno na minimum 2050. godine (kada se očekuje više od devet milijardi želja na svetu) očigledno je da će poljoprivreda morati da se orijentise na proizvodnju sa znatno manjom upotrebo naftne što će zahtevati više ljudskog rada, manje hemijskih dubriva i mehanizacije kao i delimičnu ponovnu upotrebu stočnih zaprega ali i znatno više novog znanja odnosno nauke. Dakle, bićemo prinuđeni da se okrenemo organskoj, odnosno ekološkoj poljoprivredi uz upotrebu novih znanja posebno za obradu zemljišta u uslovima suše. To će zahtevati hitne mere za stimulisanje seoskog stanovništva

na zemlji kao i za povratak ljudi u poljoprivredu. Ishrana stanovništva biće tako organizovana da će se ići na lokalno snabdevanje hranom i organsku poljoprivredu. Da bi se na jednom području zasnovala organska poljoprivredna proizvodnja, ono mora ispunjavati precizno definisane uslove. Organska poljoprivreda sprovodi se u 125 zemalja, na 31 milion hektara, a njena vrednost je 60 milijardi dolara. Ovi proizvodi se u Srbiji gaje na 10.000 hektara, a cilj je da to bude najmanje na 60.000 hektara, dok su najnove ambicije su da se stigne i do milion hektara. Proizvodnjom organske hrane u Srbiji se bavi blizu 2.000 domaćinstava.

MARTINCI • ISPOVEST DRAGOLJUBA DANJURDŽIĆA, POZNATIJEG KAO SLAVKO ČANČAR, KOJI GODINAMA ČEKA NA VRAĆANJE ODUZETE ZEMLJE

Dug je put do pravde

Danjurdžićevu zemlju još drugi oru, a ovaj 81-godišji deka iz Martinaca želeo bi da još koji puta to sam uradi i da dočeka da se ispravi nepravda načinjena njegovoj porodici pre skoro 55 godina

Kada je pre nekoliko godina počela akcija popisa bespravno oduzete imovine u Srbiji radi donošenja zakona i vraćanja onog što je nezakonito uzeto posle Drugog svetskog rata, ponadao se i Martinčanin **Dragoljub Danjurdžić** - poznatiji u selu pod imenom **Slavko Čančar**, da će dočekati da mu se vrati davno oduzeta očevina i deodina - prvaklasna seoska zemlja u potesu Međos. Ponadao, kad je došlo vreme prijavio je šta je oduzeto, sakupio je dokumentaciju u arhivima i svojim ladicama, prosledio je nadležnim u Agenciju za restituciju Srbije i čekao rešenje. Taj papir je dočekao posle nekoliko godina, ali od zemlje ili nadoknade - ništa.

Slavko Čančar je razmenio devetu deceniju života, pa bi, još uvek čio i rumen, voleo da dobiće ono što mu pripada što pre, jer ima jednu veliku želju - da svojoj deci, unucima i pravnucima daruje ono to im pripada za svog života. Ako se nastavi ovo sa zemljom kako je krenulo biće

teško da deda Slavko ostvari svoj naum, jer se sve to čini mu se, bespotrebno odužilo.

Nekad bogata porodica

Danjurdžići su, priča nam Dragoljub odnosno Slavko Čančar, nekada bili ako ne najbogatija, onda jedna od malobrojnih najbogatijih martinčkih porodica. Njegov otac Mitar je imao oko 57 jutara zemlje, 1953. godine su mu oduzeli zemlju do prvog maksimuma, posle toga i 1963. godine mu oduzimaju do drugog maksimuma tako da je porodici ostalo samo 17 jutara. To su, kad je došlo vreme, podelila dva brata, koji su deo oduzete zemlje dobili natrag, ali deo treba da im se tek vratiti. Radi se o 11 jutara koje dele naš sagovornik i njegov sinovac, a oduzeta je 1963. godine.

O svemu tome detaljno piše u rešenju Komisije za arondaciju Skupštine opštine Sremska Mitrovica donete 7. septembra 1963. godine na osnovu Zakona o izmenama i dopunama zakona o iskoriščavanju poljoprivrednog zemljišta, a povo-

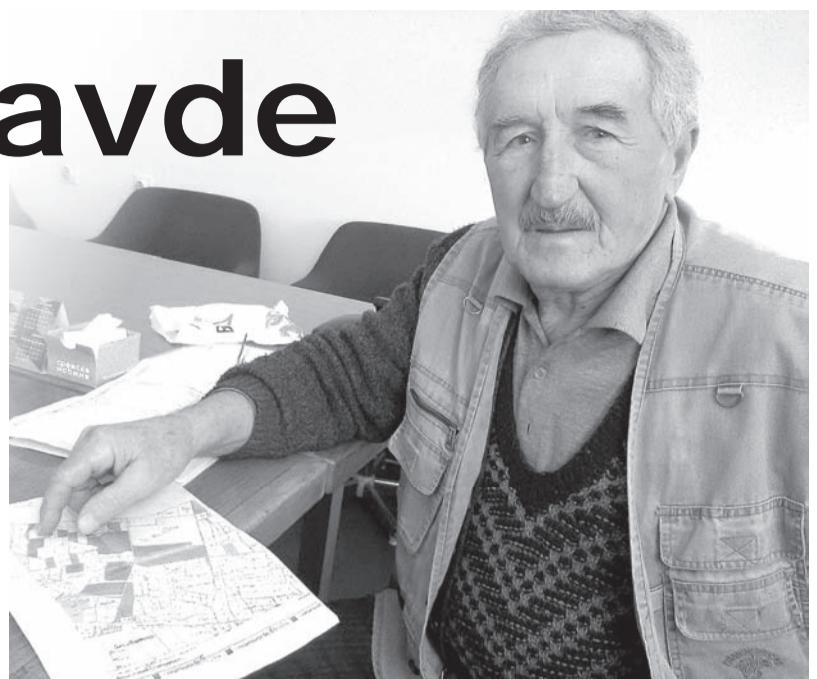
dom predloga Zemljoradničke zadruge Martinci i rešenja Saveta za poljoprivredu

šumarstvo i vodoprivredu NOS-a Sremska Mitrovica nakon sprovenog postupka. U rešenju piše da se obuhvata arondacijom i prijava zemljišnom posedu ZZ Martinci i prenose u društvenu svojinu zemljište u KO Martinci potes Medjoš dve parcele niske druge klase, jedna površine 0,91.17 hektara, druge površine 2,09.68 hektara vlasništvo Dragoljuba Danjurdžića. U naknadu za to određuje se novčana suma od 370.057 dinara.

Ponudu nije prihvatio

Obrazloženjem rešenja potvrđuje se da je na usmenoj raspravi predstavnik zadruge ponudio u naknadu neke parcele u potesu Zabran ali su one bile četvrte klase i uz njih novčanu naknadu od 180.533 dinara. Ali, druga strana odnosno Danjurdžić odbio je to zbog slabog kvaliteta zemlje.

- Da smo mi uzeli novac koji je ponuđen, ne bih tražio vraćanje uzete imovine, ali ovde se vidi, crno na belo, da nismo uzeli ni dinara. Kada se pojavila zakonska mogućnost ja sam 2006. godine poslao zahtev o vraćanju zemlje u Beograd, a to smo ponovo slali 2012. godine ali u Novi Sad i čekali. Tako su rekli kad god bismo zvali da vidimo što je sa našim zahtevom. Nudili su pare umesto zemlje pre godinu dana nismo prihvatali, ali sam nakon godinu dana dobio predlog rešenja o tome i ponudu a ja bih najradnije svoju zemlju jer je naknada sa rokom isplate na deset godina - objašnjava Dragoljub.

Ovo je moja imovina - pokazuje deda Slavko Čančar

Triput vođen na streljanje

- Mene su ustaše za vreme Drugog svetskog rata vodile tri puta na streljanje kao dete. Ja sam rođen 1936. godine. Prvi put su nas našli kod nas za ambarom, gde je bila velika kruška sa mnogo grana. Ja deda i majka smo se sakrili u jedno obližnje drvo, a otac i mati u slamu. Imao sam tada šest ili sedam godina. Našli su nas ustaše i odveli u crkvenu portu. Tada je dignuta pruga a oni su pobili 47 Martinčana radi te dignute pruge. Dugi put sam umalo ubijen u Višnjevcu kod Prokića, rođaka žene koju sam kasnije oženio. Sakrili smo se pod ambar ali su nas našli i sa roditeljima

izveli u šumu na streljanje. Bio je medju njima neki Jova Hol, švaba koji je služio kod mog oca. Gledao nas je i prepoznao. Kaže mom ocu: Mitre gde je tvoja porodica? Kad je čuo da smo ovde dovedeni, izveo nas je i poslao kući. Bio nam je sluga, ali nije jeo posebno već sa nama. Valjda se toga setio kad nas je spasao - ispoveda se Danjurdžić.

Treći put je Dragoljub vođen na streljanje u Martincima kada su mu porodicu našli sakrivenu za furunom u dvorištu. Plakao je, veli jer su pušku uperili na njegovu majku, ali je i tu opasnost sa porodicom preživeo.

Kako dočekati naknadu

Krajem 2015. godine ili početkom 2016. godine utvrđena je vrednost njegove oduzete neprektnosti i ona je bila oko 4,693 miliona dinara. Problem nije suma već dug rok otplate koga treba dočekati. Ali vlasniku je najteže što njegovu zemlju još obraduju drugi. Čak su je neko vreme davali u zakup poput državne zemlje. Sve to ne ostavlja mirnim ovog starinu koji postaje opravданo nestupljiv, jer bi htelo da bar još koju godinu seje svoje njive.

- Ja još vozim auto, a imam 81 godinu, i traktor vozim i orem zemlju. Ja bih voleo da na proleće sejem svoje njive. Daju mi pare na 10 godišnjih rata, pa ko dočeka, to ne prihvatom. Imam decu, unuke, pranuke neki ne rade. Hoću da zemlju ostavim svojima. Moj otac nije kriv što je njemu uzeto, ali kada je čuo od nekog Đure Runtića da su mu ušli u njivu, pao je na put u nesvest. Te stvari se ne zaboravljaju - poručuje Dragoljub Danjurdžić zvan Slavko Čančar.

S.Đaković

Dragoljub Danjurdžić zvan Slavko Čančar

AKTUELNOSTI

UZ POČETAK SEZONE POLJOPRIVREDNIH RADOVA

Pojačana kontrola učešća poljoprivrednih mašina u saobraćaju

Kontrole na svim putnim pravcima, a saobraćajna policija će alkotestirati svakog kontrolisanog vozača

Povodom početka sezone poljoprivrednih radova, saobraćajni policijski službenici Policijske uprave u Sremskoj Mitrovici obavljajuće pojačanu kontrolu saobraćaja.

Cilj kontrole je zaštita i povećanje bezbednosti svih učesnika u saobraćaju.

Kako je saopšteno iz Policijske uprave u Sremskoj Mitrovici, pojačane kontrole saobraćaja obavljajuće se svakodnevno, na svim putnim pravcima, naročito na deonicama državnih puteva koji gravitiraju ka seoskim sredinama.

Policija će kontrolisati ispunjenost opštih uslova za učešće vozača i vozila u saobraćaju, sa posebnim akcentom na kontrolu traktora, priključnih vozila

i poljoprivrednih mašina. Naročito pažnja biće posvećena kontroli ispravnosti svetlosno - signalnih uređaja, kao i korišćenju žutog rotacionog ili treptajućeg svetla na ovim vozilima. Neispravnost ili neposedovanje navedenih uređaja mogu da stvore izuzetno opasne situacije za bezbednost drugih učesnika u saobraćaju, naročito noću.

Takođe, saobraćajni policijski službenici kontrolisace i pravilno smeštanje i prekrivanje rasutog tereta, kako bi se sprečilo ispadanje i rasipanje tereta (semena, đubriva itd) na kolovoz, čime se znatno produžava zaustavni put vozila koje nađe na rasutim teretima.

Na kraju, ali ne i najmanje važno - saobraćajna policija će alkotestirati

svakog kontrolisanog vozača.

Policija apeluje na vozače traktora i poljoprivrednih mašina da ne čine prekršaje, jer nepoštovanjem navedenih pravila ugrožavaju svoj i život drugih učesnika u saobraćaju. Vozače savetujemo da smanje brzinu i budu oprezni, da budu svesni prisustva povećanog broja traktora i poljoprivrednih mašina na putevima, da se ta vozila kreću sporo ili da se mogu zaustaviti na kolovozu zbog kvara ili nekog drugog razloga.

Povećana opreznost i vožnja dovoljenom brzinom kretanja, u značajnoj meri sprečavaju opasnost od susticanja ili naletanja na ova vozila.

Slede svakodnevne kontrole

RUMA • U TRI SREMSKE OPŠTINE POD KUKURUZOM SE OČEKUJE 35.000 HEKTARA

Važnost prvih rokova setve

- Svaki lep dan treba iskoristiti da se zatvore brazde pošto su zalihe zimske vlage nedovoljne. Zatavranjem brazda smanjiće se površina isparavanja i treba koristiti prve rokove setve kako bi posejane biljke mogle da niknu iz tzv. zimske vlage, a ne da čekamo kišu da padne – ističe diplomirani inženjer Đuro Pajić, savetodavac u PSS Ruma

Podaci o zasejanim površinama pšenice i ostale strnine u opština Ruma, Irig i Indija, govore da je ukupno posejano oko 18.000 hektara, što je nešto manje u odnosu na prosek. Prema računici stručnjaka pšenica je zasejana na oko 2.000 hektara manje u odnosu na prethodne godine. Tako je umesto uobičajenih 10.000 hektara, pod hlebnim zrnom u opštini Ruma zasejano oko 8.000 hektara. Kada su u pitanju ostale strnine, ječam, tritikal, one su zasejane na ranijem nivou. Pod ozimim ječmom ima oko 1.300 hektara, tritikala oko 1.000 hektara, a 150 hektara zauzima jari ječam. Ostale kulture kao što je ovas, biće pod manjim površinama do 10-ak hektara, dok je blizu 400 hektara zasejano je uljanom repicom. Veliki deo pšenice je posejan van optimalnog roka, posle oktobra meseca, pa je najveći deo setve

obavljen u novemburu i decembru. Ne čudi s toga što se na njivama pšenica može videti i u stanju nicanja i u stanju bokorenja.

Dipl. ing. **Đuro Pajić**, savetodavac iz Poljoprivredne stručne službe Ruma, kaže da se pšenica koja je zasejana početkom oktobra nalazi u stanju bokorenja i da trenutno dobro izgleda.

- Kada je u pitanju kasnija setva, pšenica dosta različito izgleda i uočava se malo redi sklop. Na tim površinama će sigurno biti više korova i mora da se obrati pažnja kada dođe vreme tretiranja protiv korovskih biljaka, jer smo na terenu uočili njihovo prisustvo. Na pojedinim parcelama primetili smo i pojавu glodara i trebalo bi da proizvođači dogovoru sa stručnjacima za zaštitu bilja, odrede način borbe protiv ovih štetočina. Kasnije setve bi, ako se pruži prilika, valjalo povaljati

i izvršiti korekciju prihrane. Prvi deo azota je dodat na te površine, ali će sigurno biti potrebe za korekcijama i dodavanjem one nedostajuće količine azota koja je neophodna za pravilan rast i razviće biljke i ostvarenje prinosa kod pšenice.

Jedan od razloga zašto je pšenica manje zasejana je po Pajiću zbog toga što je cena pšenice na tržištu dosta niska i nije atraktivna za proizvođače. Drugi faktor su slobodne površine jer se deo pšenice seje iza kukuruza i te površine se po pravilu kasnije oslobađaju i dolazi do kašnjenja u setvi.

- Postoji neko uvreženo mišljenje da ne treba žuriti sa setvom da ne bi došlo do preraštanja pšenice, pa su tako neki proizvođači setvu svesno odlagali za kasniji period. Ali tada najdu ne-povoljni uslovi i optimalni rok vrlo brzo prođe. Podsetiću da je optimalni rok za završetak setve pšenice od 5. do 25. oktobra. Povoljni uslovi u novemburu su davali šansu da se sa ovim poslom može nastaviti. Ipak, moramo biti svesni da te kasnije setve umanjuju prinose kod pšenice.

Predstoje radovi na setvi jarih useva za koje su najveće površine predviđene za kukuruz. Pod ovom kulturom će u tri sremske opštine biti zasejano negde oko 35.000 hektara. Na teritoriji opštine Ruma, očekuje se da će kukuruz zauzeti 17.000 - 18.000 hektara. Površine su mahom uzorane i oranje je dobro izmrzlo tokom zime. Pajić savetuje da bi trebalo nastaviti sa zatvaranjem brazde i izvršiti određena dubrenja.

- Svaki lep dan treba iskoristiti da se zatvore brazde pošto su zalihe zimske vlage nedovoljne. Zatavranjem brazda smanjiće se površina isparavanja i treba koristiti

Đuro Pajić

Ledeni dani tokom januara nisu nanieli štetu usevima. Srećna okolnost je bila ta što je, iako mali, snežni pokrivač bio dovoljan da zaštiti pšenicu od izmrzavanja i nije bilo neke značajne štete. Više se može govoriti o nekakvoj posrednoj šteti kod pšenice. To se naročito odnosi na onu pšenicu koja je bila mala, u nicanju i dolazilo je do tzv. podlubljivanja. To su situacije kada se površinski sloj zemljišta smrzava, potom se naizmenično smrzava i otpušta i tada dolazi do čupanja biljaka. Glavna mera da se to spreči jeste valjanje pšenice kako bi došlo do kontakta korena sa zemljistem. I pored dobrog izgleda useva već sada se najačuje da je će ovogodišnja setva biti skuplja za nekih 20 posto i to najviše zbog cene goriva.

- Mi smo u takvoj situaciji da uvek imamo neka pomeranja i da nam zasnivanje proizvodnje poskupljuje iz raznih razloga. Zaista cena semena i hemijskih sredstava, nije se menjala. Čak je i cena dubriva ostala na prošlogodišnjem nivou. Međutim cena naftne predstavljače značajan trošak. Pored toga, subvencije koje se daju su minorne, naročito u poređenju sa zemljama EU, pa čak i zemljama u okruženju koje su sličnih ekonomskih mogućnosti kao što su naše. I ona visina subvencija koja je bila, smanjena je i naš proizvođač nema gotovo nikavu stimulaciju niti sigurnost. Imaju subvenciju za nabavku mehanizacije, za biljnu, stočarsku proizvodnju, postoji mogućnost povratka sredstava, ali su uslovi jako komplikovani, prilično je obimna dokumentacija i papirologija i sve je to za mnoge naše proizvođače prilično nejasno i oni odustaju od toga, navodi Pajić.

M. Ninković

Na parcelama pšenica različito izgleda i uočava se malo redi sklop.

NAUKA U PRAKSI

Rezidba maline

Rezidbu pri kojoj se vrši odabir novih izdanaka za rod treba vršiti u proleće, ne pre ovog perioda. Razlog je što se na samom izdanku u ovom momentu lakše vide oštećenja, posebno ona nastala od mraza

Piše: mr Dragan Ljubomirović, PSS Institut Tamiš Pančevo

Malina je vrlo zastupljena voćna vrsta i još od osamdesetih godina uzela primat među jagodičastim voćem u našoj zemlji. Srbija se u svetu visoko kotira po pitanju proizvedenih količina, a još značajnije i po kvalitetu ploda, što omogućava relativno lak plasman i vrlo dobre cene. Zbog navedenog očigledno je da ovoj gajenoj voćnoj vrsti treba posvetiti punu pažnju odnosno primeniti sve savremene agrotehničke i pomotehničke mere kojima se obezbeđuje uspešna proizvodnja.

Jedna od osnovnih pomotehničkih mera jeste i rezidba maline. Prema cilju izvođenja rezidba može biti različita:

- Rezidba izdankaka nakon sadnje,

- uklanjanje suvišnih i prekracivanje ostavljenih izdankaka na rod;
- uklanjanje izdankaka koji su doneli rod,
- uklanjanje prvih serija mlađih izdankaka.

Prekraćivanje izdankaka nakon sadnje vrši se u proleće tako što se sadnice prekraćuju na 20 cm od površine zemlje odnosno na 2-3 pupoljka. Cilj ove rezidbe je ustavljanje balansa između korenovog sistema, koji je još uvek slabo razvijen, i nadzemnog dela biljke.

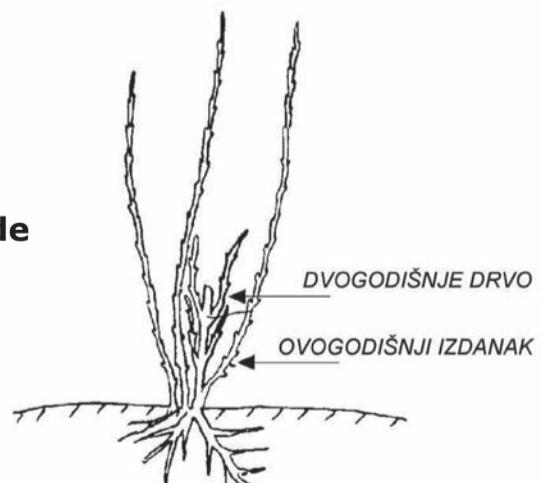
Rezidbu pri kojoj se vrši odabir novih izdankaka za rod treba vršiti u proleće, ne pre ovog perioda. Razlog je što se na samom izdanku u ovom momentu lakše vide oštećenja, posebno ona nastala od mraza, tako da je njihov izbor znatno

olakšan. Pri ovoj rezidbi uklanjanje se (do osnove) suvišan broj izdankaka jer malina inače formira znatno više izdankaka nego što je potrebno za obezbeđivanje visokih prinosa dobrog kvaliteta. Na ovaj način se odabrani izdanci dobijaju dovoljno prostora, svetli i hranljivi materijal za adekvatan rod. Uklanjanju se suviše tanki ili debeli izdanci, oštećeni i oboleli izdanci i izdanci koji su razgranati. Ukoliko u izboru imamo dosta izdankaka koji su se razgranali takođe treba orezati i to tako da se bočne grane prorede i budu na razmaku od 10-15 cm jedna između druge, a same bočne grane se prekrate na 2-3 pupoljka. Na kraju ove rezidbe treba da ostane 5-6 izdankaka u dužnom metru, najviše 8 izdankaka i to ako su nešto ma-

nje bujnosti, a visina na kojoj prekraćujemo ove izdanke se kreće od 170 do 200 cm od površine zemlje.

Rezidba nakon berbe se vrši u periodu od 7 do 10 dana nakon završene berbe. Do osnove se uklanjuju izdanci koji su doneli rod, iznose se i spaljuju. U ovom periodu od nedelju dana ovi izdanci koji su doneli rod formiraju takozvani „šareni hlad“ koji ima zadatak da zaštiti mlađe izdanku od Sunca ukoliko je insolacija jaka, dok se oni sami ne prilagode.

Uklanjanje prvih serija izdankaka treba vršiti da u vreme berbe ne bi postojali previše jaki i razvijeni izdanci koji bi tu meru kao i mnoge

Malina na kraju prve vegetacije

druge otežavali. Njihovo uklanjanje vršiti kada oni dostignu 10-15 cm visine i dok su još uvek zeljasti. Kasnije oni odrvene i ova mera postaje znatno teža. Ukoliko postoji izvor vode, odnosno sistem navodnjavanja ove izdanku možemo uklanjati sve do kraja maja, međutim ukoliko nemamo dovoljno vode, a i dovoljno dobru ishranu njih možemo uklanjati do kraja aprila tj. svega jednom ili dva puta. Uklanjanje izdankaka može se vršiti ručno ili hemijski putem.

SREMSKA MITROVICA • ČEKAJUĆI POČETAK NOVE SEZONE: ISKUSTVA MLADOG PČELARA SRĐANA MURATOVIĆA

I pčele traže pažnju

Prve tri košnice Srdjan Muratović je dobio od oca koji je, kao penzioner, htio da mu pčelarstvo bude hobi, ali se kasnije predomislio. Prve godine pčelarenja je nastavio da radi na isti način kao i otac, ali je odlučio da nešto promeni. Zajedno sa svojim drugom je u pčelarstvo uložio dodatna sredstava, napravili su 17 novih košnica i kupili isto toliko proizvodnih pčelinjih društava. Sada ih ima deset puta više

Jedan od članova Pčelarskog društva "Jovan Živanović" iz Sremske Mitrovice koji se intenzivno bave ovim poslom je i **Srdjan Muratović**. Mlađi je rodom iz Čapljine u Bosni i Hercegovini, od pre četvrt veka živi na teritoriji Vojvodine, a poslednjih osam godina je stanovnik Laćarka. Srđan je po zvanju prehrambeni tehničar, zapošlen je u preduzeću za proizvodnju kartonske ambalaže u selu, a pre pčelarstva radio je nekoliko godina i kao teniski trener.

Prve tri košnice Srdjan Muratović iz je dobio od oca koji je, kao penzioner, htio da mu pčelarstvo bude hobi, ali se kasnije predomislio. Prve godine pčelarenja je nastavio da radi na isti način kao i njegov otac, ali je kasnije odlučio da nešto promeni. Zajedno sa svojim drugom **Damirom Praštalom** Srdjan je u pčelarstvo uložio dodatna sredstava, napravili su 17 novih košnica i kupili isto toliko proizvodnih pčelinjih društava a bili su početnici.

- Bilo je to 2014. godina, ta godina je bila najgora godina u poslednje četiri decenije za pčelare. Mi smo uspeli ipak da utrostručimo

Srđan Muratović, pčelar

Pčele zimuju u Laćarku

KUKUJEVCI • DARKO TEODOROVIĆ, PČELAR

Proizvodnja meda je profitabilan posao

Još u svojoj rođnoj Slavoniji 80-ih godina prošlog veka **Darko Teodorović** iz Kukujevaca počeо je uz oca da se bavi pčelarstvom, a nakon doseljavanja u Srem, u taj posao je krenuo samostalno i još više ga razvio.

Kako kaže, osnovni motiv da se bavi pčelarstvom je ljubav, a sada je proizvodnja meda počela i da mu donosi finansijsku korist i od toga izdržava svoju porodicu.

-Imam 120 košnica i godišnje proizvodim 2,5 do tri tone meda, u zavisnosti od godine. Zimi košnice držim u dvorištu na prikolici, a u proleće i leti na Fruškoj gori. Ta-

mo je idealno mesto za pčele jer se okolo nalaze bagremove i lipove šume, tako da imam za pčele sigurne paše, plus što bude još i livačka paša, tako da u ponudi imam tri vrste meda. Vrcam posle svakog medobranja i u tome mi pomažu supruga i deca. Oko plasmana ne brinem, jer već godinama med prodajem u Krnjevo, kod Velike Plane, po ceni od 2,5 do 5 evra za bagremov med, koji je najskuplji, a nešto prodam i na kućnom pragu. Ovo nije fizički težak posao, ali zahteva da se svi poslovi odrade na vreme, od početka do kraja - objašnjava Darko

Teodorović, pčelar iz Kukujevaca i dodaje da pčelarska godina počinje 1. avgusta, za sledeću godinu.

Svoja znanja iz ove oblasti Darko proširuje najčešće preko interneta i raznih pčelarskih foruma u kojima razmenjuje iskustva sa kolegama ne samo iz Srbije nego i iz celog regiona.

Kaže da bi mlađima savetovao da se bave ovim poslom, iako oni to baš i ne vole, jer ubod pčele boli i dodaje:

- Ja sam navikao, tako da meni više ti ubodi i ne smetaju, pa za to osim kape i ne koristim nikakvu drugu zaštitnu opremu. Za otpoči-

Med iz Srđanovog pčelinjaka

Pčelarska solidarnost

- Planiram da nastavim sa pčelarenjem. Zbog toga, zapravo, ulazem, za naše prilike, prilično visok iznos sredstava, a još više rada. Preko zime sami prozvodim sa drugarom košnicice za sopstvene potrebe, ne propuštam paše što nam omogućava sopstveno vozilo, a gotovo sve poslove obavljamo sami. Naravno, u pomoć dolazi i naš kolega Mića iz Noćaja, kojem se odužimo na isti način. Pomoći članova porodice se podrazumeva, naročito prilikom vrcanja meda, što im, nadam se, ne pada teško, ističe Srđan Muratović iz Laćarka.

pruži podršku novim članovima i da omogući dodatni razvoj i edukaciju iskusnijih. U tom smislu, naša udruženja ispunjavaju svoju svrhu – smatra Srđan Muratović.

S.D.

Darko Teodorović, pčelar iz Kukujevaca: košnice su preko zime bile na prikolici

njanje ovog biznisa ne treba neko preterano veliko ulaganje, ali da bi bio profitabilan i održiv treba imati veći broj košnica. Država je uvela subvencije za ovu oblast i one se povećaju svake godine, tako da je i to dobar podsticaj za mlade. Po mom mišljenju sve dok može da se zaradi neka prosečna plata, ljudi trebaju da izaberu da se bave ovim poslom.

S. M.-M. M.

STARA PAZOVA • JAN I SLOBODANKA ŽIGA O SVOM MALOM BIZNISU

Svu nadu polažu u maline

Počeli su prošle godine od 10 ari malina, a ove su zasadili jutro malina sorte Polana. Kažu, nije veliki ulog, a zarada je solidna – Imamo troje dece i planiramo da ovo bude porodični biznis, poručuje bračni par Žiga

Udanašnje vreme ljudi se na razne načine dovijaju da obezbeđe egzistenciju svojoj porodici. Retki su oni koji rade u državnim službama. Danas je to privilegija i što se tiče obima posla, ali i cene rada. U privatnim firmama je sasvim drugi slučaj, bilo da je reč o velikim privatnim kompanijama ili malim preduzetnicima. Radi se da se preživi, ali o nekoj ozbiljnijoj zaradi mnogi mogu samo da maštaju. Međutim, rešenje se može naći na nekoj drugoj strani, recimo u sopstvenom biznisu.

Slobodanka i Jan Žiga iz Stare Pazove imaju malo zemlje i odlučili su se za proizvodnju malina jer i mali zasadi mogu da podmire osnovne potrebe porodice. Ideja je potekla od Slobodanke koja je iz Paraga, a tamo, kaže mnogi njeni zemljaci proizvode maline i dobro žive. Ulog nije veliki, a zarada je solidna, tvrdi bračni par Žiga koji ima dvoje male dece i jednog srednjoškolca. Međutim, i pored obaveza oko dvo-godišnjih blizanaca i Janovog meta-lostrugarskog posla kod privatnika, ovi ljudi stižu da se posvete i svom,

Jan i Slobodanka Žiga ponosni na svoj proizvod

za početak malom biznisu. Na samo 10 ari svoje zemlje prošle godine su posadili maline sorte Polana koja iste godine doneše rod. Bere se od jula do novembra.

- Za probu u jesen 2015.godine posadili smo 1.000 sadnica na 10 ari, dobro smo prošli i sada smo, početkom marta, posadili još jutro malina na zemlji koju smo uzeli u zakup na 10 godina. To je 4.500 sadnica po katastarskom jutru. Prve sadnice smo nabavili iz Paraga, a ove iz Ratkova - priča Jan.

On naglašava da se ulog u zasad malina brzo vrati u šta su se oni uverili prošle godine. Doduše, svoje maline su prodavali na pijacama u Staroj i Novoj Pazovi, Indiji, Zemunu i Batajnici gde su postigli mnogo bolju cenu nego što bi dobili kod hladnjaka. Već im se na prvoj proizvodnji ulog vratio.

- Svi seju kukuruz i žito i imaju

jednu žetu, a mi ovde na malinama imamo svaki drugi dan berbu i svaki drugi dan priliv i novaca, što u kukuruzu, žitu, soji nema jer se jednom pokosi i cena je nikakva. Ovde je cena solidna. Nas dvoje smo išli po pijacama i prodavali smo maline za 300 dinara po kilogramu i

zadovoljni smo cenom i prodajom. Međutim, ove godine očekujemo veći rod s obzirom na novi zasad, tako da ćemo ovih dana da registrujemo poljoprivredno gazdinstvo zbog prodaje hladnjaka. Inače, Polana je zahvalna sorta. Ne trebaju joj stubovi i vezanje, ona ide do

pojasa i na jesen se reže. To je žbunasta biljka i u startu ima manje ulaganja. Jedino joj je potreban sistem za navodnjavanje kap po kap – objašnjava Slobodanka, ponosna na svoje skromne zasade u čije podizanje su ovi marljivi domaćini, po-red sredstava uložili i dosta ljubavi i

ličnog truda. Do saznanja o procesu proizvodnje malina, ovaj bračni par najčešće dolazi putem interneta, ali i iz saradnje sa beogradskom firmom „Zeleni hit“. Uz maline prošle godine u placu su, eksperimentalno, kako vole da kažu zasadili i dva ara jagoda, stalnoradajuće sorte Alba a u planu im je da posade i kupine, pa da zaokruže svoj maleni biznis.

- I malina mora da se prska, ali sve te zaštitne mere moraju se sprovesti pre početka berbe.

Znate, prednost ove maline Polane je ta što ona stalno tera nove izdanke. Ako se pjave oboleli delovi, mi to isečemo i izbacimo,

a ona tera nove izdanke koji donose plodove – kaže Jan i dodaje da u Staroj Pazovi nema malinara, sem njih i jedne porodice njihovih rođaka.

- Čuli smo da je još jedan čovek posadio maline, a sve ostalo je na malo, po baštama, tako da ovde nemamo konkurenkciju, sem proizvođača iz Golubinaca i Vojke – dodaje Jan.

- Imali smo dobar kvalitet i krupnoću malina. Većina Pazovčana ne zna da mi imamo svoj zasad, tako da su me mnogi pitali odakle sam nabavila robu. Pa to je naša proizvodnja, kažem – priča Slobodanka, dok nam pokazuju maline iz zamrzivača da se uverimo u kvalitet.

A sem, plodova, s prvog zasada, ove godine naši domaćini imajuće i sadnici za prodaju, dok će ovogodišnji zasad dogodine moći da se rasčupava. Inače, oba zasada Slobodanka i Jan su podigli iz sopstvenih sredstava.

- Imamo troje dece i planiramo da ovo bude porodični biznis – rekao nam bračni par Žiga i dodavši da će, kad posao krene, morati da mu se u potpunosti posvete obuci. Za sada uz maline i Janov posao kod privatnika, ovi domaćini za svoju porodicu trude se da proizvedu zdravu hranu, pa drže i sitniju stoku, svinje, koze i živinu, a svoju decu od malih nogu uče da vole zemlju i sve ono što ona može da im pruži.

G. Majstorović

Berba malina

Zasad jagoda u bašti

Plodovi malina

Slobodanka voli životinje

RAZGOVOR SA POVODOM • NEBOJŠA MANOJLOVIĆ, POLJOPRIVREDNIK I MAGISTAR IZ VINKOVAČKIH BANOVACA

U Hrvatskoj je lakše, u Srbiji bolje

- Ovde poljoprivrednik svoju proizvodnju veže za subvencije i bira šta će da proizvedi. Od toga može da se živi, ali to nije nešto što donosi napredak. U Srbiji su poljoprivrednici mnogo više u kontaktu sa tržistem i to onim pravim koje država ne guši svojim regulacijama, smatra Nebojša Manojlović

Mladi Nebojša Manojlović, magistar je politikologije i poljoprivrednik. Fakultet je završio u Beogradu, a životom i poljoprivredom vezan je za Vinkovacke Banovce u Opštini Nijemci u Vukovarsko-srijemskoj županiji u Hrvatskoj. Kako kaže, uprkos činjenici da se radi o najistočnijoj i jednoj od najsiromašnijih županija u Hrvatskoj sa najvećom migracijom stanovništva u Zapadnu Evropu, on je rešio da ostane na svom porodičnom imanju. Pored poljoprivrede, aktivan je i u radu manjinskih srpskih institucija u Hrvatskoj, gde se, kako kaže, bori za ostvarenje postojećih i sticanje novih prava za Srbe u Hrvatskoj.

Manojlović obrađuje 46 hektara oranica, od toga 32 je u porodičnom vlasništvu, 6,5 je u državnom i 7,5 u privatnom zakupu. Poljoprivrednu smatra svojim životnim opredeljenjem pa je to bio razlog više da sa njime popričamo o tome kako žive i rade poljoprivrednici u Hrvatskoj.

SP: Kolika je renta državne zemlje? Kolika je renta zemlje koju plaćate privatnim licima?

NM: Od države imam zakup na 5,5 hektara i to je bio petogodišnji zakup, koji se silom zakona produžio na još 5 godina i cena zakupa po hektaru je 157 evra odnosno duplirana od početne ponuđene cene i ujedno i maksimalna moguća. Ona je vrlo povoljna, ali takva zemlja je retkost i u ataru mog sela od 140 hektara državne zemlje - mala i srednja gazdinstva obrađuju svega 30-tak hektara zemljišta, ostatak obrađuje čerka firma velike uvozničko-farmaceutske firme iz Zagreba. Još jedan hektar imam u zakup na 50 godina i taj zakup plaćam 137 evra po hektaru i to je maksimalni iznos koji je moguć, i u tom pozivu na zakup sam konkurisao na 22 hektara i dobio sam ovaj jedan koji je podeljen u dve parcele i to sam dobio zato što niko nije bio zainteresovan. Ovakva situacija loše utiče na tržiste i pravi neravnotežu. To se vidi na primezu zakupa privatnog zemljišta, koje je kod mene u selu po ceni od 350 evra hektar, ali ga je jako teško naći i uglavnom se uzima po rođačko prijateljskom principu, jer sve što je zadata u ponudi uzimaju oni koji imaju jeftinu državnu zemlju u zakup.

SP: Da li su rente svuda podjednake, ili su veće tamo gde je manjak zemlje, a veća konkurenčija?

NM: Nedavna analiza sredstava za zaštitu bilja ovde je pokazala da 95 posto sredstava ne ispunjava kvalitet sa deklaracije proizvoda, odnosno da ima manje ili čak uopšte nema de-

Nebojša Marinković

Poljoprivrednik pre svega

klarisane aktivne materije i takvi pesticidi su ovde u Hrvatskoj skupljici za 40 posto nego u Srbiji ili BiH, pa nisu retki slučajevi poljoprivrednika koji u nabavku odlaze u komšiluk, ali time rizikuju da budu uhvaćeni i da pet godina budu izbačeni iz sistema subvencija. Uprkos nedostatku kvaliteta, ali i visokoj ceni, smatram da je prevelik rizik, naročito za nekog kome je poljoprivreda jedina delatnost. Od ove godine prvi put zaštitu kupujem kroz bankarski kredit za finansiranje setve, a on dovodi do pojefitnjenja u odnosu na ono što nude privatni trgovci od 30 do 50 posto, ali i tako da „keš“ opet je skuplje za 40 posto nego u Srbiji. Sada može samo da mi se zavrati u glavi od toga koliko privatnici uzimaju. Primera radi, pre par dana, cena semena soje na ugovor je 122 dinara kilogram, a za gotovinu 80 dinara bez PDV-a, i tu ne govorimo o kvalitetnim sortama NS semena, nego vrlo lošim domaćim sortama u lošoj doradi.

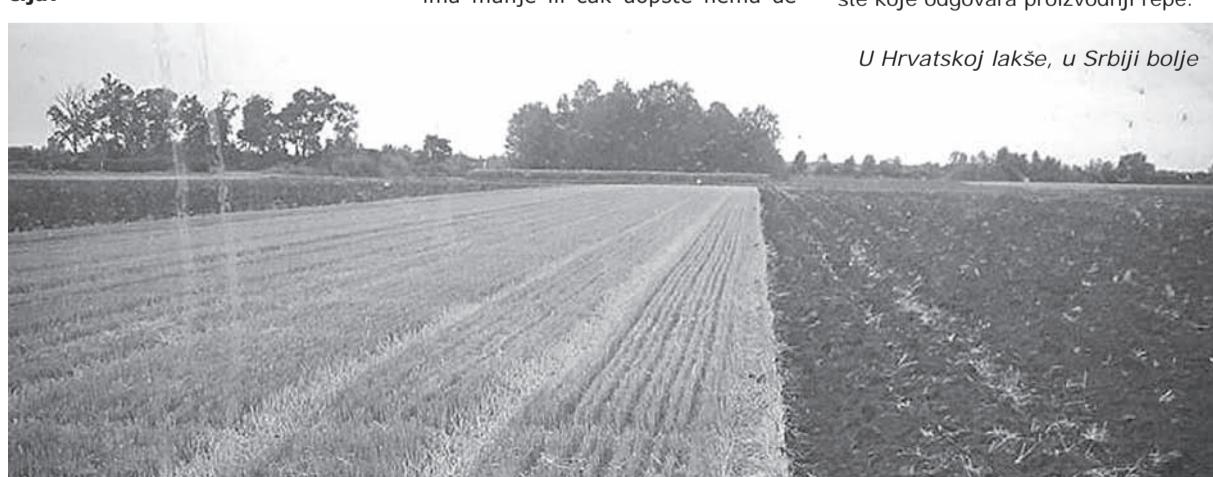
SP: Kakva je situacija sa mineralnim dubrivismima?

NM: Slična je situacija i sa mineralnim dubrivismima koja su u proseku skupljici za 20 do 30 posto nego u Srbiji, sve pod parolom, poljoprivrednici dobijaju subvencije, njima to nije skupo. „Agrokor“ Ivice Todorović koji kroz svoje firme uvozni 75 posto pesticida, samostalno i lako formira cenu.

SP: Kako je sa otkupom i cenama?

NM: Sledeci otežavajući faktor u proizvodnji je otkup. Imamo malo otkupljivača, uvedene su norme za otkup koje ruše cenu. Cenu pšenice formiramo na osnovu proteina, pa je prošle godine u žetvi za 14,5 proteina normativna cena bila 14,6 evro centi po kilogramu, a za najveći deo pšenice koja je ispod toga - između 10,5 i 12,5 posto proteina bila 12 evro centi. Ovo je normativna cena, ona koju su deklarisali, ali postoji nešto što samo u Hrvatskoj postoji, a to su troškovi otkupa, pa kada oduzmem te troškove ona ona prva cena od 14,6 evro centi pada na 13,3, a ova druga sa 12, na 10,6 evro centi uz čekanje para od 45 dana od dana predaje robe u žetvi. Situacija je slična ili gora sa sojom, a jedino je nešto bolje sa šećernom repom, bar u mom kraju koji ima zemljište koje odgovara proizvodnji repe.

U Hrvatskoj lakše, u Srbiji bolje

NOVI SAD • NIZ PODSTICAJNIH MERA ZA POLJOPRIVREDNIKE TOKOM 2017. GODINE

Poljoprivredi 500 miliona više nego lane

**Tokom ove godine osam milijadi dinara biće usmereno
u poljoprivrednu Vojvodine, što je za 500 miliona više nego prošle godine**

Pokrajinski sekretar za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo mr Vuk Radojević, na skupu koji su Zadružni savez Vojvodine i DDOR iz Novog Sada za poljoprivrednike organizovali u Privrednoj komori Vojvodine, predstavio podsticajne mere koje je taj

sekretarijat pripremio za 2017. godinu i tom prilikom izneo i plan rada u tekućoj godini.

Sekretar Radojević je istakao da su okupljanja poput današnjeg izuzetna prilika da se jasno predstavi čitav set mera podrške poljoprivrednim proizvođačima.

- Imamo sa čime da izađemo pred poljoprivrednike, imamo veoma značajne nove mere koje izazivaju veliko interesovanje - rekao je Radojević, naglasivši da budžet za poljoprivredu nikada nije bio veći. On je dodao da će tokom ove godine 8 milijadi dinara biti usmereno

u poljoprivredu Vojvodine, za 500 miliona više nego prošle, kao i da je taj iznos usmeren na podsticajne mere poljoprivrednim proizvođačima.

- To je vrlo jasan signal iz Pokrajinske vlade da poljoprivrednici zaslužuju veću podršku. Ovim mera-ma, ta veća podrška biće ostvarena i na terenu - istakao je pokrajinski sekretar i rekao da je potrebno posebno naglasiti nove mere agrarne politike, od kojih je izdvatio stavljanje akcenta na podršku mlađima koji žele da se ozbiljno bave poljoprivredom i zasnuju svoje porodice na selu. Prvi put u Srbiji će se sprovoditi ova mera, za koju je u budžetu planirano 100 miliona dinara. Putem start-ap programa, mlađi poljoprivrednici moći će da uz ozbiljan biznis plan formiraju uspešna domaćinstva i dostojno žive od svog rada, ali i da uz trud i pravilne procene, u perspektivi postanu i uspešni preduzetnici.

- Dosta smo se deklarativno zalagali za to da mlađi ostanu na selu i pokušaju da se bave poljoprivredom. Ovom merom mi ih direktno

Pokrajinski sekretar
mr Vuk Radojević

stimulišemo, jer se 55 odsto sredstava dodeljuje bespovratno da bi oni započeli poljoprivrednu proizvodnju, ostali na selu, zasnovali porodice i dali pun doprinos razvoju seoskih zajednica - zaključio je Radojević.

Sekretar Radojević je u svom izlaganju naglasio i to da Pokrajinski sekretarijat i Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine nastupaju sinhronizovano, kao i da u saglasju sačinjavaju mere podrške individualnim poljoprivrednim proizvođačima. On je pozvao proizvođače da prate konkurse ovog Sekretarijata a kako je najavio, prvi konkursi biće raspisani već sledeće sedmice.

Na ovom skupu svoje programe podrške poljoprivrednoj proizvodnji predstavile su i druge pokrajinske institucije: Razvojni fond APV, Fond za razvoj poljoprivrede APV i Garansijski fond APV.

S. P.

IZ LOKALNIH SAMOUPRAVA

INDIJA • OBJAVLJENI NOVI KONKURSI ZA POLJOPRIVREDNIKE

Svakodnevno na usluzi poljoprivrednicima

Naša je obaveza da sve poljoprivrednike informišemo na vreme kako bi svako gazdinstvo i poljoprivrednik bez obzira na kulturu koji uzgaja imao pravo da konkuriše. Mi ne pravimo razliku između malih i velikih poljoprivrednika, niti gledamo koliko ko zemlje obrađuje jer svi imaju jednaka prava da dobiju podsticaje - ističe Ivana Pejović Ševrt, direktorka Agencije za ruralni razvoj

Ovih dana na vrata Agencije za ruralni razvoj kuća veliki broj poljoprivrednika iz indijske opštine. Od kako je objavljena vest da je iz budžetskog fonda za poljoprivredu za tekuću godinu opределjeno 24 miliona dinara za i od kako su poznate podsticajne mere, poljoprivrednici ne čase ni časa. U Agenciji poručuju da stoje na usluzi svima i da će i dalje biti servis onih koji žele da dobiju pomoć i podršku

za unapređenje poljoprivredne proizvodnje.

- Radi se o programu podrške za sporovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja na teritoriji indijske opštine. U programu je određena analiza postojećeg stanja, stanje i trendovi ruralnog razvoja, ruralna infrastruktura i pokazatelji razvoja poljoprivrede - ističe Ivana Pejović Ševrt, direktorka Agencije za ruralni razvoj i objašnjava:

I ove godine podsticaji za pčelare

- I za tekuću 2017. godinu u skladu sa predviđenim sredstvima imamo meru koju se odnosi na veštačko osemenjavanje, a radi se o povraćaju sredstava u iznosu od 100 odsto. Za ovu meru smo predviđeli ukupno tri miliona dinara, jer su u prošloj godini poljoprivredni pokazali veliko interesovanje. Sledеća mera se odnosi na kreditnu podršku, odnosno subvencionisanje kamate 80 posto, a za ove namene smo predviđeli oko 4 miliona dinara.

Govoreći o drugim mera-ma ruralnog razvoja, odnosno investicijama u fizička sredstva poljoprivrednih gazdinstava i ove godine će se subvencionisati nabavka priključne

mehanizacije kao i pčelinjih društava i opreme. Iznos podsticaja se kreće od 30 do 50 odsto u zavisnosti od stanja i položaja gazdinstva, a opredeljeno je ukupno 13 miliona dinara.

- Ove godine imamo jednu novinu koja se odnosi na osiguranje useva, podsticaj iznosi 60 odsto a izdvojili smo oko 4 miliona dinara.

Ona podseća da Agencija za ruralni razvoj redovno obaveštava sve poljoprivredne proizvođače o konkursima koje sprovodi Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo AP Vojvodine.

- Objavljena su tri konkursa re-sornog sekretarijata a reč je o sred-

Ivana Pejović Ševrt

stvima za sufinansiranje na teritoriji AP Vojvodine. Prvi konkurs se odnosi na sisteme za zaštitu od vremenskih nepogoda, poznatijeg kao protigradne mreže, drugi za nabavku opreme za navodnjavanje i treći za nabavku plastenika. Povraćaj sredstava kod ovih konkursa je 70 odsto a rok za podnošenje zahteva je 31. maj - pojašnjava direktorka.

- Naša je obaveza da sve poljoprivrednike informišemo na vreme kako bi svako gazdinstvo i poljoprivrednik bez obzira na kulturu koji uzgaja imao pravo da konkuriše. Mi ne pravimo razliku između malih i velikih poljoprivrednika, niti gledamo koliko ko zemlje obrađuje jer svi imaju jednaka prava da dobiju podsticaje. Dugi niz godina u našoj Agenciji odlično funkcioniše sistem obaveštenja poljoprivrednika putem SMS poruka, napravili smo dobru bazu, a ovaj sistem se ispostavio kao vrlo efikasan i koristan u svakom trenutku - poručuje Ivana Pejović Ševrt.

M. Balabanović

Tri miliona dinara za veštačko osemenjavanje

Bez motike nema prihoda

Mora tako da se radi ukoliko se želi izbeći prškanje, a uništiti korov. Nema boljeg posla od poljoprivrede, jeste da ima prašine, ali je čovek stalno na svežem vazduhu, zato i volim ratarstvo. Čim krene proleće ja sam svaki dan u njivi i u svom voćnjaku, gde uživam – kaže ovaj ratar u penziji iz Vašice

Iako je već zašao u pozne godine, 84-godišnji Milenko Lacmanović iz Vašice, još uvek ima snage, volje, a i zdravlja da se bavi poljoprivredom, kojoj je i bio posvećen celog svog veka. Iako je nekoliko godina proveo kao građevinski radnik u Vinkovcima, ipak je ratarstvo bilo i ostalo njegova najveća ljubav.

-Ja sam rodom od Obrovca i do sada sam tri puta bežao sa svog ogњišta. Skrasio sam se ovde u Vašici, gde sam od 1997. godine i odavde mogu da odem samo u Sibir – ovačko u šali započinje svoju životnu priču deda Milenko iz Vašice.

Kako kaže, ovo pitomo sremsko selo izabrojao je zbog toga što je okruženo šumom, pa ga iz tog razloga podseća na njegov zavičaj. Tokom bežanije uspeo je da prevezne nešto od poljoprivrednih mašina koje je imao u Hrvatskoj, kao i da nakon rata dobije u zamenu osam jutara zemlje.

-Zadovoljan sam životom ovde, a i Šid mi se sviđa, to je gradić bolji i od Beograda i Novog Sada, idealno je poljoprivredno mesto, imamo tu sve što nam je potrebno. Od osam jutara zemlje koju sam obrađivao nedavno sam prodao dva kako bih unuku kupio auto, da ga nagradim pošto je završio fakultet. Moram

Milenko Lacmanović iz Vašice u 84. godini još uvek vozi traktor

da naglasim da jedino ja sa svojom ženom ovde u selu radim zemlju sa motikom, špartom po dva puta dnevno kako bih je odbranio od korova. Moje mišljenje je da bez motike nema prihoda i da mora sve tako da se radi, barem jedanput da se sa njome prođe kroz njivu, kako korov ne bi rastao, a da bi se izbeglo prškanje. Sejem soju, kukuruz i žito, a to sam ra-

nije koristio za ishranu stoke. Nema boljeg posla od poljoprivrede, jeste da ima prašine, ali je čovek stalno na svežem vazduhu, zato i volim ratarstvo. Čim krene proleće ja sam svaki dan u njivi i u svom voćnjaku, gde uživam. U voćnjaku imam posađene šljive od kojih pravim rakiju. Sve do preprošle godine držao sam i koze, isključivo zbog njihovog mleka, koje mi je izlečilo bronhitis, ali sam sada zbog zdravlja odustao od toga – priča Milenko Lacmanović, ratar iz Vašice.

Na pitanje šta misli o sadašnjem vremenu, u šali kaže da "kada bi bila sada ustali oni koji su umrli pre dvesta godina, ne bi hteli da žive, nego bi se odmah vratili nazad".

-Neverovatno je kakva je došla situacija danas i to ne samo kod

Ishrana je recept za dugovečnost

Milenko, koga i u 84. toj godini zdravlje još uvek dobro služi, kaže da je recept za to isključivo domaća hrana na kojoj je on odraštao i dodaje:

- Sećam se kako je moja majka išla u polje i brala zelje, pa nam je onda kuvala to sa domaćim mlekom i ta hrana

koju sam tada pojeo još mi čuva zdravlje. Ne samo zelje, nego je tada i bilje bilo zdravije, pamtim ga je moj otac brao i prodavao apotekarima u Sloveniji. Takođe, nisam nikada pušio, a alkohol sam konzumirao samo umereno, i to samo onaj domaće proizvodnje.

U buretu se čuva domaće vino

nas, nego na celoj planeti. I ja sam bio momak, ali ipak ne mogu da razumem ovo sve što se danas

radi. Nekada je više bilo istine i "ljudstva" nego što je to sada. Recimo, kada sam pravio novu kuću došlo mi je iz firme u kojom sam tada radio šest zidara koji su celu kuću podigli za jedan dan. I sve je to bilo na dobrovoljnoj bazi. Moglo se u to vreme od nekoga i novac pozajmiti ili drugome pozajmiti, ali danas toga više nema, došla su skroz neka druga vremena. U ljude je ušla laž i ne verujem da će ikada više biti kao što je bilo pre, nisam uopšte optimista. Kada svi mi stariji poumiremo, ove nove generacije neće držati ni do svoje reči ni do istine. Oni danas kad pričaju, sami sebe lažu – sa ogorčenjem u glasu priča deda Milenko.

Osim ratarstvom, Milenko se iz hobija bavi još i vinogradarstvom. Ove jeseni imao je 170 litara vina, za kojeg kaže da je potpuno prirodno jer ne želi da ga prska. Vino ne prodaje, nego poklanja prijateljima i poznanicima.

Napominje da bi država trebala da omladinu koja je otišla u gradove nekako vrati u selo, a prvi koji treba tim problemom da se pozabave jesu njihovi roditelji.

S. Mihajlović
Foto: M. Mileusnić

Motokultivator spremан за рад

Stanje voćarskih i ratarskih kultura

Pupoljci trešnje

Zaštita trešnje i šljive

Na području delovanja RC Sombor, trešnja (na punktu Karavukovo, sorte Ferrovia, Kordia i Regina) i šljiva (na punktu Riđica, sorta Čačanska najbolja) se nalaze u feno-fazi bubrenja pupoljaka (po BBCH skali 01-03).

U cilju smanjenja infektivnog materijala prouzrokovajućeg monilioza Monilia spp., šupljikavosti lista košticevočeg voća Stigmina carpophila, bakterioze Pseudomonas spp. proizvođačima trešnja preporučujemo da urade tretman nekim od preparata kao što su:

- Bakarni oksihlorid-50 (a.m. bakar-oxihlorid 0,75% ;
- Cuproxat (a.m.bakar-sulfat) 0,2% - 0,35 %;
- Blauvit (a.m. bakar hidroksid) 0,5-1%

Proizvođačima šljiva se uz navedene bakarne preparate preporučuje, a u cilju suzbijanja prezimljajućih formi štetnih insekata, i primena preparata na bazi mineralnog ulja Galmin 3-4 %

Zaštita breskve

Na teritoriji RC Pančevo, na punktu Pančevo, breskve i nektarine se nalaze u fenofazi od kraja bubrenja i početka pucanja lisnih pupoljaka pa do vidljivih zelenih uskih listića na terminalnim pupoljcima (BBCH 03-09).

S obzirom da se najavljuju nestabilne vremenske prilike sa padinama, a breskva i nektarina se nalaze u fazi osetljivoj na infekciju gljivom koja prouzrokuje kovrdža-

vost lista breskve (*Taphrina deformans*), preporučuje se fungicidni tretman preparatom na bazi a. m. ditianon (Delan 700 WG 0,075-0,1%).

Uljana repica - repičine pipe

Na lokalitetu Vatinski put, usev uljane repice (hibrid Expower) se nalazi u fazi od 9 i više razvijenih listova (BBCH 19) do početka razvoja stabla (BBCH 30).

Pregledom useva registrovano je prisustvo imaga velike repičine pipe (*Ceuthorrynchus napi*) i male repičine pipe (*Ceuthorrynchus pallidactylus*). Imaga su prisutna u visokom procentu, na 92% biljaka, a brojnost se kreće od 1-3 imaga/biljci.

U cilju suzbijanja imaga repičinih pipa i sprečavanja polaganja jaja u stablo i lisne drške biljaka, proizvođačima se preporučuje primena insekticida:

- Pyrinex super (a.m. hlorpirifos + bifentrin) 0,5-0,75 l/ha.

Zaštita jabuke

U regionu koji pokriva RC Vršac u zasadima jabuka registruje se početak do kraja bubrenja pupoljaka (BBCH 01-03).

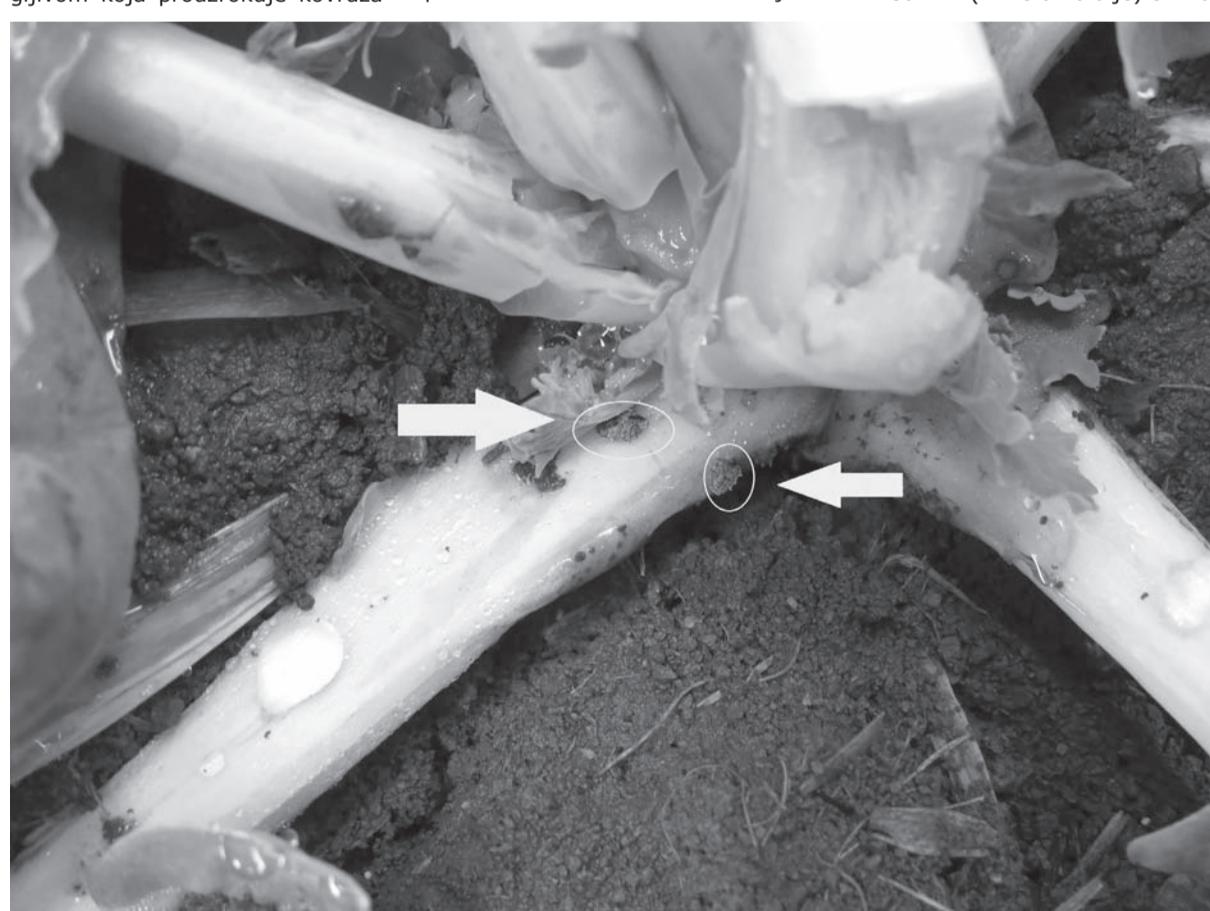
Ovонеделјним pregledom prezimelog lišća jabuke na lokalitetu Vršac registrovana je dozrelost pseudotocija od 12,75% što znači da je u voćnjacima prisutan infekcioni materijal prouzrokovajući čadave pegavosti lista i krastavosti plodova jabuke (*Venturia inaequalis*).

Proizvođačima jabuke se preporučuje u ovom momentu primena preparata na bazi bakra i mineralnih ulja:

Jaja kruškine buve

Pupoljci šljive

Imaga repičinih pipa

Obična kruškina buva

Na teritoriji RC Pirot kruška se nalazi po BBCH skali u fazi 01 – Početak bubrenja lisnih pupoljaka: pupoljci su vidljivo nabubreli, ljušpiće pupoljaka su izdužene sa svetlo obojenim mrljama.

Vizuelnim pregledom zasada kruške lokalitet Prisjansko naselje i Petrovački put uočeno je prisustvo imaga sa indeksom napada 1-1,5 i jaja kruškine buve *Cacopsylla pyri* sa indexom napada 2-3,5.

Preporuka poljoprivrednim proizvođačima je :

- kada vremenski uslovi dozvolje izvrše tretman u cilju suzbijanja imaga prezimljujuće generacije kruškine buve i spreče dalje intenzivno polaganje jaja.

Primeniti kombinaciju preparata:

- Grom (lambda-cihalotrin) 0,5 l/ha
- Galmin 3% ili Nitropol S 1,3%

Tretman izvršiti po suvom i stabilnom vremenu.

S.P.

U voćnjacima prisutan infekcioni materijal prouzrokovajući čadave pegavosti lista

REZULTATI PRIVATIZACIJE U AGRARU SRBIJE

Stoku, letinu i ratare pokosile nove gazde

Poništena svaka treća privatizacija i 100.000 ljudi bez posla rezultat je privatizacije u srpskom agraru koji je sada na 30 do 40 odsto proizvodnje iz 1989. godine!

Preostala je još privatizacija jednog, ali vrednog poljoprivrednog preduzeća – Poljoprivredne korporacije „Beograd“ (PKB). Sa prethodnim se nismo usrećili. Uz to je likvidirano i 40 odsto zemljoradničkih zadruga. Učestvujući radu „Okruglog stola“ Instituta ekonomskih nauka u Beogradu, na temu privatizacije u agraru Srbije, član Akademijskog odbora za selo SANU Branislav Gulan rekao je da je najupečatljiviji rezultat privatizacije u agraru to što je poništena svaka treća i što je sada već oko 100.000.

Prema podacima Ministarstva poljoprivrede Vlade Srbije, pre početka procesa privatizacije, koji je sproveden od 2000. Do 2013. godine, u Srbiji je uspešno radio 91 poljoprivredni kombinat i 108 poljoprivrednih dobara, od čega u Vojvodini oko 106 dobara i 36 kombinata, navodi Gulan. Zahvaljujući privatizaciji, oko 120.000 hektara završilo je, kaže on, u rukama nekoliko

Sistemi za navodnjavanje u PKB

pojedinaca, čime je država izgubila desetine miliona evra, u poljoprivredi Srbije je, kako ocenjuje nanešena nesaglediva i trajna šteta.

Nezakonite privatizacije

Osim gašenja radnih mesta, uništenog stočnog fonda, ali i tehnolo-

gijske, ugašena je kooperacija desetine hiljada stočara i na taj način je prekinuta ključna karika u lancu poljoprivredne proizvodnje i razvoja srpske ekonomije, ističe Gulan, i podseća da poljoprivrednici nisu imali pravo učešća u privatizaciji kombinata koje su svojim radom podizali. Po njegovom mišljenju

Veliki potencijali poljoprivrednih kombinata

najveći deo privatizacije poljoprivrednih preduzeća u Srbiji nije obavljen na zakonit način jer prema važećoj regulativi promet poljoprivrednim zemljištem u javnoj svojini nije dozvoljen.

„Agencija za privatizaciju prodajući kombinate, zapravo je obavljala promet zemljišta nad kojim su oni imali pravo korišćenja, iako to nije bila nadležna. To je najveći propust. Agencija opet tvrdi suprotno, da nikada nije prodavala zemljište, već isključivo kapital preduzeća. Tu se i krije kvačka, jer se vrednost zemljišta nije nalazila u knjigovodstvenim bilansima, nije ulazila ni u procenu vrednosti firme, niti u početnu cenu na licitacijama. Sa dokazom o kupovini firme novi vlasnici su se, uglavnom bez problema, u katastru upisivali i kao vlasnici zemljišta“, objasnio je Gulan.

Problem je nastao kada je 2005. godine usvojena Strategija privatizacije, kojom je državno vlasništvo nad zemljom ocenjeno kao recidiv prošlosti. Insistiralo se na sistemu ishitrene privatizacije, a svako ko se tome suprotstavljao predstavljen jekao retrogradni element. Rezultat takve politike je veliki broj poništenih privatizacija zbog lošeg gazdovanja, pa su desetine hiljada hektara zemljišta vraćene u državno vlasništvo. Nažalost, u tim privatizacijama otuđena je mehanizacija i druga oprema, spašeno je samo zemljište. Zadatak države bio je da u procesu restrukturiranja oporavi agrarna preduzeća, omogući im da opet „stanu na noge“, kako bi dobili nove gazde.

Radnici najveći gubitnici

Najveći gubitnici srpske privatizacije su radnici, koji su masovno ostali bez posla, a stočni fond je i bukvalno desetkovani. Jer, stočarstvo učestvuje tek sa 30 odsto u bruto domaćem proizvodu poljoprivrede, a trebal bi najmanje sa 60 odsto! Stočarstvo se i dalje smanjuje za dva do tri odsto, a novi srpski tajkuni se uglavnom bave ekstenzivnom proizvodnjom (pšenice i kukuruza) na velikim površinama. Jer, to se samo tako isplati raditi, dok na malim površinama (naš prosek je 4,5 hektara) ne! Kada se sve sabere srpski agrar je za protekle dve i po decenije imao prosečnu stopu rasta

S.P.

PIK Bečeј

Modeli privatizacije

Skup u Institutu ekonomskih nauka posvećen efektima prodaje kombinata i poljoprivrednog zemljišta ukazao je na nužna preispitivanja zemljišne politike. Svaka nova izmena zakona o zemljištu bila bi samo lakička, što znači da je potrebna izrada nove zemljišne politike, odnosno zakona o zemljištu! Sad kada je ostalo još da se privatizuje PKB postoji i razmimoilaženje oko modela po kom PKB treba da se privatizuje – prodajom kapitala i imovine, javno – privatnim partnerstvom ili da država буде većinski vlasnik. Agrarni analitičar dr Miladin Ševarlić ističe da je pre određivanja modela privatizacije potrebno uraditi nezavisnu analizu procene stanja kapitala i dobara kojima PKB u ovom trenutku raspolaže. Što se tiče imovine koju on danas poseduje to je: 20.500 hektara obradivog zemljišta, 9.000 muznih krava, 3.500 tovnih junadi, 8.000 tovljenika, 2.000 ovaca, 30.000 koka nosilja. Od mehanizacije kombinat pose-

duje 35 kombajna, 330 traktora, 17 utovarivača, 12 balirki i 1.370 priključnih mašina. Tu su i fabrike stočne hrane i za doradu semena, silosi, sušare, veterinarska stанице, avijacija i „zelena energija“. Ukupan broj zaposlenih je 1.700!

Deo stručne javnsotu se zalaže i za to da kombinat ostane državno vlasništvo ili da se preda na upravljanje Beogradskom univerzitetu, naučnim radnicima, ekspertima i ljudima od struke. Uostalom, u Izraelu je sva zemlja državna, pa i kombinat koji se izdaju u zakup na 49 godina, u državnom vlasništvu. I svi dobro rade! Zašto tako nešto ne bi moglo i u Srbiji? Za PKB je to posebno pogodno jer kod sebe ima tržište od dva miliona stanovnika (Beograd), pa ako se vodi investiciona i razvojna politika, ne treba strahovati da neće imati obezbeđenu prodaju svojih proizvoda i da sa znatno manjim troškovima transporta od drugih.

Svi učesnici okruglog stola u Institutu ekonomskih nauka bili

su saglasni da država ne treba da rasprodaje državno zemljište (ne zna se tačno koliko ga ima, pomije se od 600.000 do 830.000 hektara). Ako bude poned i prituđena da to urdi mora se naći način da se spriči da budući vlasnici preko noći promene namenu i pretvore ga u građevinsko zemljište. Pre donošenja konačne odluke – da li kombinat ostaje pod državnom kapom, ide li na tenderku prodaju ili će se primeniti model javno-privatnog partnerstva u obzir svakako treba uzeti i loša iskustva s dosadašnjom rasprodajom poljoprivrednih kombinata i preduzeća.

Stremimo ka evropskom modelu agrara, a tamo su iskustva s velikim sistemima u poljoprivredi sasvim drugačija. Oni ne samo da opstaju već ih država putem raznoraznih namenskih, fondova maksimalno stimuliše i podupire, jer su nosioci visoko produktivne proizvodnje i garant prehrambene sigurnosti svake države.

Savremena ratarska proizvodnja u PKB Korporaciji

Isplativost držanja ovaca

Piše: Ljiljana Uzelac dipl.ing., PSS Subotica

Ovčarstvo je kao grana stočarske proizvodnje, nekada bilo izuzetno zastupljeno u našoj zemlji. Tada su se, uglavnom, gajile primitivne rase ovaca, na ekstenzivnim načinim. Primitivne rase su bile otpornije i izdržljivije.

Vremenom došlo je do oplemenjivanja pramenki sa merino rasama, radi dobijanja kvalitetnije vune, mesa, kože i količine mleka. Posle izvesnog perioda, usledio je određeni pad, da bi se danas ovčarska proizvodnja opet uzdigla na mesto koje joj i zasluženo pripada. Na terenu regionalne službe PSS Subotica, pod kontrolom se nalazi 5900 grla ovaca.

Najveći proizvođači ovaca u svetu su svakako Australija i Rusija. Ove jedino nisu zastupljene na Artiku

i Antartiku, inače se gaje u celom svetu.

Ishrana ovaca predstavlja, kao i kod drugih domaćih životinja, najveću stavku, zatim sledi način držanja kao i odgovarajuća selekcija. Ishrana se zasniva, uglavnom na paši, a zimi na kabastom delu obroka uz dodatak pre i nakon jagnjenja zrnaste hrane to jest koncentrata.

Ovca je jedini preživar, od domaćih životinja, koja od preko 600 zastupljenih biljnih vrsta na pašnjacima, konzumira oko 570, konji 82 vrste, a goveda samo 56. Na osnovu ovih činjenica, reklo bi se da ona nije probirač, jer ona hraniva niske hranljive vrednosti pretvara u visoko hranljive proteine, ali ujedno ovo je i dokaz da ona traži raznovrsnu ishranu. Zahvaljujući velikoj pokretljivosti gornje usne i oštrim

Činjenice

Pored paše, ona jede i brojne korovske biljke, i sprečava zakoravljanje pašnjaka i oraničnih površina.

Efikasno koristi hranu i na nedostupnim zemljištima.

Relativno je dobra cena jagnećeg mesa.

Mleko je odlična sirovina za pravljenje raznih sирова, koji su izuzetno cenjeni.

Ovca je jedna najsvestranija farmska životinja, koja se može uzbogati u različitim uslovima i sistemima držanja.

Ovčiji stajnjak predstavlja najprirodniji oblik fertilizacije zemljišta, pogotovo pašnjaka. Ovca godišnje proizvede oko 700 kg stajnjaka, koji je naročito cenjen u povrtarstvu, a naročito u plasteničkoj proizvodnji.

U ovčarskoj proizvodnji su relativno niska ulaganja.

Ne zavisi od uvoznih sirovina.

Država subvencionise umatčene ovce, kao i jagnjad predmeta klanici.

sekutićima, ona odgrize travu 3-4 cm niže od goveda. Isto tako, posle žetve, ona pojede i brojne korovske biljke, žbunja i na taj način sprečava zakoravljanje oranica i pašnjaka. Ovca isto tako efikasno koristi hranu na slatinastim i nedostupnim zemljištima, koje inače nisu pogodna za obradu.

Tako na primer, poređenja radi, mlečne rase ovaca kao što su: Istочно-frizijska, Avasi i druge, daju godišnje, po kilogramu telesne mase oko 20 kg mleka, dok krave Simentalske rase daju 6-8 kg mleka na kilogram telesne mase.

Ovčje mleko je daleko kvalitetnije od kravljeg mleka, sadrži 6-8 % mlečne masti i odlična je sirovina za pravljenje raznovrsnih sирова. Ovčje meso je po svom sastavu daleko kvalitetnije u odnosu na ostale vrste mese, naročito jagnjeće, koje se koristi u dijetetskoj ishrani bolesnika, male dece i rekovačeske-

Pored svega ovoga, nikako ne smemo zaobići još jedan proizvod koji ovca daje, a to je vuna. Pored sve savremene tehnologije u svetu, jedino vunu još niko nije uspeo da

Ekonomski značaj ovčarske proizvodnje

Ako govorimo o ishrani, ovca ima veliku prednost u odnosu na ostale domaće životinje, zato što u ograničenom delu ishrane tokom godine daje:

- meso
- mleko
- vunu

dobjije na sintetički način. Vuna je proizvod kože i direktno je povezana sa ishranom ovce. Pri nedostatu mineralnih materija u ishrani, dotok svih materija se smanjuje ili potpuno izostaje, pre svega u vuni, ali isto tako ako su potrebe organizma veće od količine koje su unete hranom, tada može doći do mobilizacije materija iz vune i to pre nego iz ostalih delova tela. Od ukupne količine mineralnih materija u vuni 90 % otpada na elemente koji su neophodni za životnu aktivnost ovaca. Na primer ako u ishrani nedostaje

Ca, on se mobilije iz runskog vlakna pre nego iz rogova ili repnih pršljenova. Isto tako ako nedostaju proteini u hranu, dotok azota prvo nedostaje u vunskim vlaknima. Pri izbalansiranoj ishrani, dotok hranljivih materija ide obrnutim redom. Prema tome možemo zaključiti da su runska vlakna, u stvari najosećljiviji deo organizma. Vuna u stvari predstavlja jedan depo materija koje su neophodne ovci za normalno funkcionisanje. Kod drugih vrsta domaćih životinja to je koža. Mi tačno po boji i izgledu kože, možemo naslutiti da životinji nešto nedostaje ili dobija sve što joj je potrebno. Dakle, pri visokom fiziološkom naprezanju organizma ovce, koji je vezan za veliku potrošnju određenih hranljivih materija, u odnosu na količinu koja je uneta hranom, neophodne materije koje su vezane za normalno funkcionisanje organizma, mobilisu se pre svega iz vune. Ovo se najčešće događa u zadnjoj nedelji sjagnjenosti i prvim danima laktacije. Samo na ovaj način se može objasniti "pozajmica" hranljivih materija kod merino rase ovaca.

Kanibalizam kod svinja

Piše: Zoran Stojsić, PSS Sombor

Bolesti svinja su brojne, i sva- kako utiču na budžet uzgajivača. Kada su u pitanju bolesti svinja, nailazimo i na jednu krajnje zanimljivu pojavu, a to je grizenje ušiju i repova, kao i jedenje prasadi. Kanibalizam se najčešće javlja u većim zapatima životinja, gajenim u intenzivnim uslovima.

Ovaj oblik patološkog ponašanja kod svinja (kanibalizam) može naići štete u proizvodnji, a štete se ogledaju u smanjenju prirasta, pojavu infekcije kao i uginuću životinja usled iskrvarenja. Uzrok kanibalizma kod svinja nije u potpunosti razjašnjen, etiologija je kompleksna i uključuje urođene i stečene činioce. Jedan od najčešćih uzroka kanibalizma jeste prenaseljenost, nedostatak sirovih vlakana u hrani, zatim deficitarna ishrana, ambijentalni uslovi, uznenirenost, prisustvo parazitskih i infektivnih bolesti kao i promena socijalnog ponašanja.

U nekim slučajevima pre nego što se kanibalizam ispolji, svinje ispoljavaju nastran apetit, nemirne

su, škripe zubima, grizu ogradu i dr. Zatim nakon toga ove životinje počinju da grizu repove i uši drugih svinja što u početku izgleda kao igra, a kasnije se pretvara u borbu. Kod napadnutih životinja zapažaju se otkinuti delovi repa ili ušiju, ili ceo rep, a mogu se naći promene i na drugim delovima tela. Usled griženja mogu nastati iskrvarenje i infekcije. Žestina simptoma zavisi od broja faktora koji deluju istovremeno, njihovog intenziteta i dužine trajanja delovanja. S obzirom da se simptomi prvo javljaju kod jednog ili manjeg broja grla u grupi, izvesno je da ni genetski faktori nisu bez značaja.

U cilju smanjenja ove pojave životinjama je potrebno obezbediti što povoljnije ambijentalne uslove i ishranu, povremeno im dati lucernino seno ili kukuruzovinu, staviti im lance u bokseve kako bi se životinje zanimali i dr. Najagresivnije životinje treba izdvojiti iz bokseva. Sečenje repova prasadima 2-3 dana nakon rođenja je takođe značaj-

na preventivna mera

Jedenje sopstvene prasadi javlja se i kod nekih krmača. Neke krmače nakon porođaja proždiru posteljicu i mrtvorodenu prasad, što u ekstenzivnim uslovima uzgoja može da se smatra kao normalna pojava. Međutim žderanje sopstvene živorodenje prasadi, predstavlja poremećaj ponašanja, odnosno kanibalizam kod krmača, i on se češće javlja kod prvoraskinja nego kod višepraskinje kako u ekstenzivnim tako i u intezivnim uslovima proizvodnje.

Prvoraskinje dok se prase, često ustaju i leže u sternalnom položaju i ne dozvoljavaju prasadima da ih sisaju, povremeno škruguću zubima, skriče i nasrću na prasad. Zapaženo je da krmače proždiru svoju prasad kada krenu da sisaju ili kada skriče. Mnoge krmače 24 časa nakon prasenja nisu tako agresivne, prihvataju prasad i brinu o njima.

Još uvek nije u potpunosti razjašnjeno zašto su neke krmače agresivne i žderu sopstvenu prasad. Neke krmače dozvoljavaju da prasad

sisaju, a kada im se približe blizu njuske ili glave, krmače ustaju i ne birajući žderu sopstvenu prasad. Kada prasad skriče, pojedine krmače reaguju tako što žderu prasad, kao da ih se plaše i da to rade iz straha. Smatra se da je jedan od razloga za ovako ponašanje i jak otok i bol vimenja. U nekim literaturama se pomenuju i drugi uzroci koji dovode do ovake pojave: deficitarna ishrana, poremećaj metabolizma, genetska predispozicija, stres i dr.

Krmačama pre prašenja obezbediti što bolje ambijentalne uslove. Ako krmače žderu prasad treba primeniti trankvilizere (acepromazin) koji dovode do sedacije odnosno trankvilizacije. Parenteralno se daje i oksitocin kako bi se olakšala ejekcija mleka i na taj način smirila nervozna krmače.

Paradajz protiv raka prostate

Muškarci na čijoj se trpezi sos od paradajza nalazio dva ili više puta nedeljno imali su za 23 odsto manji rizik da obole od raka prostate nego oni koji su ga jeli manje od jednom mesečno

lesti sos od paradajza nekoliko puta nedeljno smanjuje rizik od raka prostate, pokazuju rezultati najnovijeg istraživanja, sprovedenog na 48.000 muškaraca. Prethodna istraživanja su dala konfliktnе rezultate kad je reč o odgovoru na pitanje – da li proizvodi od paradajza imaju ikakvog uticaja na rizik raka prostate, istakao je dr. Edward Dovanući sa Harvardskog univerziteta u Masačusetsu (SAD).

Istraživači su ispitivali dejstvo likopena – antioksidanta koji se nalazi u paradajzu. Antioksidantipomažu u borbi protiv raka i srčanih obolenja neutralizacijom štetnih molekula poznatih kao slobodni radikali kiseonika. U najnovijoj studiji, ekipa istraživača je analizirala odgovore 47.365 muškaraca koji su učestvovali u višegodišnjoj anketi.

Oni su tri puta na svake četiri godine počev od 1986. godine (1986., 1990. i 1994.) popunjavali upitnike o svojim navikama u ishrani. U periodu od 1986. do 1998. godine, 2.481 ispitanik je oborio od raka prostate. Istraživači su bili u mogućnosti da izračunaju količinu likopena koji su ispitanici unosili na osnovu podataka iz upitnika.

Muškarci koji su dnevno unosili po 18.780 mikrograma likopena imali su za 16 odsto manji rizik od pojave raka prostate nego muškarci koji su unosili po 3.415. mikrograme likopena dnevno. Stopa smanjenja rizika bila je veća kad je u pitanju konzumiranje sosa od paradajza.

Muškarci na čijoj se trpezi sos od paradajza nalazio dva ili više puta nedeljno imali su za 23 odsto manji rizik od obole od raka prostate nego oni koji su ga jeli manje od jednom mesečno. Lekari, međutim ističu, da treba biti obazriv pri unošenju veće količine paradajza i proizvo-

da od tog povrća, dok delotvornost i bezbednost unošenja tableta likopena tek treba da bude ispitana.

Folna kiselina kao prevencija raka

Folna kiselina može preventivno deluјe na rizik od raka debelog creva, je otkriće stručnjaka sa Harvarda, SAD.

Oni su utvrdili da svakodnevno uzimanje količine od oko 400 mikrograma folne kiseline smanjuje opasnost od pojave ove vrste raka za 30 do 70% u zavisnosti od drugih faktora.

Kod ove vrste raka naročito su ugrožene osobe u čijoj porodici je neko već bolovao od ove bolesti, pa se njima naročito preporučuje uzimanje ove kiseline.

Folne kiseline najviše ima u zelenom lisnatom povrću kao što je, naprimjer spanać, ima ga i u jagodama, a takođe postoji i sintetička zamena.

Prema najnovijim podacima, rak debelog creva je među najsmrtonosnijim vrstama karcinoma u svetu.

Drastičan porast obolelih od raka bubrega

Broj obolelih od raka bubrega u Velikoj Britaniji je skočio za poslednje dve decenije za 68 posto, čemu su u mnogome doprineli glavni faktori rizika za nastanak te bolesti – pušenje i nepravilna ishrana, ističu istraživači. Prema najnovijim podacima Britanskog centra za istraživanje raka, u Britaniji se svake godine beleži po 5.700 novih slučajeva raka bubrega, bolesti s najvećom stopom smrtnosti u evropi.

Pušenje je bilo glavni faktor rizika od pojave raka bubrega u

između 30 i 40 odsto slučajeva, smatraju istraživači. U povećanju broja obolelih od te bolesti značajnu ulogu igraju i ostali faktori, kao što su gojaznost i visok krvni pritisak.

Rak bubrega odnosi svake godine u svetu 95.000 života od tога

u Velikoj Britaniji 3.000 ljudi. Uzlažni trend bolesti bubrega izaziva veliku zabrinutost lekara jer smatraju da je to bolest protiv koje se može boriti. Dr Gordon Mekvaj, direktor Britanskog centra za istraživanje raka, ističe, na primer, da bi smanjenje gojaznosti pacijenta

moglo znatno doprineti smanjenju broja obolelih od raka bubrega.

(Nastaviće se)

(Izvodi iz knjige "Lekovitim biljem protiv karcinoma", autor Momčilo Moci Srećković, Slobomir, 2015.)

Stari recepti

POSNI KOLAČI

Ukusne kocke sa bundevom

Potrebno je: 2 šolje narendane bundeve 1 šolja šećera 2dl ulja 2 šolje brašna 100g seckanih oraha 2 kašike suvog grožđa 1 kašičica sode bikabone 8 kašika džema 50g mlevenih oraha

Priprema: Narendanu bundevu izmešati sa šećerom i sodom bikarbonom i ostaviti da odstoji pola sata. U smesu zatim dodati ulje, brašno, orahе i grožđice. Sve dobro izmešati i nasuti u podmazan pleh. Peći na 180 stepeni oko pola sata. Pečen kolač premazati džemom (po izboru) i posuti mlevenim orasima.

Prohlađen kolač iseći na kocke i poslužiti.

МОЈА КРАВИЦА
ДАЈЕ МЛЕКО У ПРАХУ

Promet roba na Produktnoj berzi

od 6.3. do 10.3.2017.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Rast cene soje
- Dešavanja na svetskim berzama

O vonedeljna dešavanja na domaćem tržistu poljoprivrednih proizvoda se može okarakterisati kao specifična. Početak nedelje je okarakterisalo intenzivno trgovanje, da bi se nakon toga tržište primirilo. Razlozi za to su informacije o padu cenen kukuruza i intenzivnom rastu cene soje. Ukupan promet u periodu od 06. do 10. marta je obuhvatao 1.048,75 tona robe, čija je vrednost iznosila 35.517.250,00 dinara. U odnosu na prethodnu nedelju količinski obim prometa je manji za 4,66%, dok je finansijska vrednost prometovane robe viša za 64,69%. Razlog za to je veće učešće soje u strukturi prometa.

Pšenica i dalje ima veoma stabilnu cenu. Preciznije prognoze o stanju useva na njivama je i dan teško dati, što ovo tržište trenutno čini najneizvesnijim. Cena hlebnog zrna je u proseku iznosila 18,49 din/kg bez PDV-a (20,34 din/kg sa PDV-om), što je za zanemarljivih 0,07% niža cena u odnosu na prešlonedeljnu.

Zrno soje je zabeležilo rast u odnosu na proteklu nedelju. Još značajniji podatak je sam trend koji je cena ove uljarice beležila, a koji je gotovo konstantno, tokom ove nedelje, bio uzlazni. Velik pritisak na strani potražnje je doveo do toga da ponderisana nedeljna cena iznosi 47,51 dinara (\$2,27 din/kg sa PDV-om), što predstavlja rast od 1,09%.

Od roba iz soja kompleksa je prometovana i sojina sačma sa 44% proteina, uz klauzulu odloženog plaćanja tri radna dana. Cena sačme je iznosila 48,60 din (\$8,32 din/kg sa PDV-om).

Kukuruz standardnog kvaliteta ove nedelje nije bio predmet trgovanja. Realizovani su ugovori na kukuruz sa povećanom vlagom do 16,1%, odnosno 16,2%, čija je cena iznosila 15,80, odnosno 16,00 din/kg bez PDV-a.

Mineralno dubrivo SAN je prometovano po ceni 28,00 din/kg bez PDV-a (30,80 din/kg sa PDV-om), tako da se cena ovog dubriva nije menjala u odnosu na poslednju realizaciju.

v.d. direktor Miloš Janjić

PRODEX

PRODEX je u odnosu na kraj prešle nedelje viši za 1,03 indeksnih poena i iznosi 211,15 po-

na. Rast vrednosti PRODEX-a se javio kao posledica jačanja cene soje.

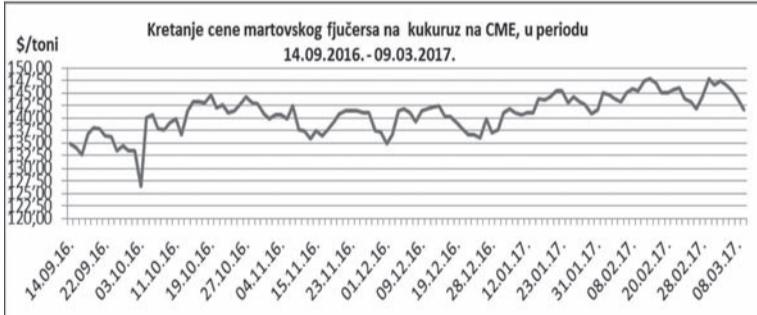
Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUЂENA KOLIЧINA (t)	CENA PONUДЕ DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUЧENA KOLIЧINA (t)	ZAKLJUЧENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOŠU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, veštački sušen, rod 2016. gratis lager do 31.3.	50	18,98	-	-	-
Kukuruz, rod 2016. vлага do 16,2%	100	17,60	100	17,60	-
Kukuruz, rod 2016. vлага do 16,1%	100	17,38	100	17,38	-
Pšenica, rod 2016.	375	20,13-20,35	375	20,13-20,35	-0,07%
Pšenica, rod 2016. . gratis lager do 31.3.	125	19,80	-	-	-
Soja, rod 2016.	500	52,03-52,80	500	52,03-52,80	+1,09%
Soja, rod 2016. vлага do 13,5%	25	51,92	25	51,92	-
Sojina sačma 44% odloženo plaćanje 3 radna dana	25	58,32	25	58,32	-
SAN fco-kupac	23,75	30,80	23,75	30,80	-

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, MARTOVSKI FJUČERS 2016.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	peta
Pšenica	159,32 \$/t	161,01 \$/t	160,21 \$/t	157,05 \$/t	156,53 \$/t
Kukuruz	147,47 \$/t	146,69 \$/t	145,43 \$/t	143,77 \$/t	141,57 \$/t

U Čikagu u odnosu na prethodnu nedelju, pšenica je pojeftinila 1,39%, a kukuruz je pojeftinio 3,49%.

Na pad cene pšenice je uticala rekordna žetva u Australiji, velike globalne zalihe i prognoza padavina u glavnim oblastima pro-

izvodnje pšenice u SAD koje su do sad imale nedostatak vlage.

PB

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
141,08 €/t (fjučers maj 17)	

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
172,00 €/t (fjučers mar 17)	174,00 €/t (fjučers mar 17)

U Budimpešti u odnosu na prethodnu nedelju kukuruz je pojeftinio 0,68%.

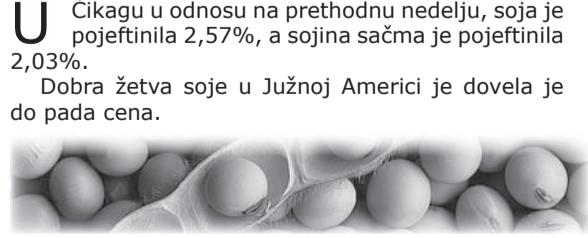
U Parizu u odnosu na prethodnu nedelju, pšenica je pojeftinila 1,71%, a kukuruz je poskupeo 2,50%.

Dobra žetva soje u Južnoj Americi je dovela je do pada cene.

Na pad cene soje je uticala rekordna žetva u Australiji, velike globalne zalihe i prognoza padavina u glavnim oblastima pro-

izvodnje pšenice u SAD koje su do sad imale nedostatak vlage.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7₃₀ do 14₃₀

*Objavljeni nedeljni ponderi cene nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovaju do trenutka štampanja informatora.

SPOZOR
Francuski hibridi
kukuruza i suncokreta
Limagrain d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivojovic@limagrain.com
www.limagrain.rs

VOĆE 6.3.2017. - 13.3.2017.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	170.00	200.00	180.00	rast	slaba
2	Banana (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	120.00	125.00	123.00	rast	dobra
3	Borovnica (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	2200.00	2200.00	2200.00	-	vrlo slaba
4	Grejpfrut (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	95.00	110.00	100.00	bez promene	prosečna
5	Grožđe (belo ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	410.00	450.00	450.00	-	vrlo slaba
6	Grožđe (crno ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	410.00	450.00	450.00	-	vrlo slaba
7	Jabuka (Ajdared)	Domaće	kg	35.00	45.00	40.00	bez promene	dobra
8	Jabuka (Ajdared)	Uvoz(uvoz)	kg	55.00	65.00	60.00	rast	slaba
9	Jabuka (Delišes ruž.)	Domaće	kg	50.00	60.00	50.00	bez promene	slaba
10	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	50.00	50.00	50.00	bez promene	prosečna
11	Jabuka (Gloster)	Uvoz(uvoz)	kg	65.00	65.00	65.00	-	vrlo slaba
12	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	40.00	45.00	45.00	bez promene	dobra
13	Jabuka (Jonagold)	Domaće	kg	40.00	45.00	45.00	-	dobra
14	Jabuka (Jonagold)	Uvoz(uvoz)	kg	65.00	65.00	65.00	-	slaba
15	Jabuka (Mucu)	Domaće	kg	35.00	45.00	40.00	bez promene	slaba
16	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	60.00	70.00	65.00	bez promene	slaba
17	Jagoda (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	450.00	500.00	500.00	rast	slaba
18	Kivi (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	155.00	180.00	175.00	rast	prosečna
19	Kruska (Viljamovka)	Domaće	kg	110.00	120.00	110.00	rast	vrlo slaba
20	Kruška (Viljamovka)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	160.00	160.00	bez promene	vrlo slaba
21	Kruška (ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	155.00	170.00	160.00	pad	vrlo slaba
22	Lešnik (očišćen)	Domaće	kg	900.00	1000.00	900.00	bez promene	slaba
23	Limun (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	130.00	145.00	140.00	rast	dobra

POVRĆE 6.3.2017. - 13.3.2017.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	vezा	15.00	17.00	15.00	pad	prosečna
2	Brokolija (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	180.00	180.00	rast	slaba
3	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	60.00	90.00	80.00	bez promene	dobra
4	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	30.00	30.00	bez promene	dobra
5	Dinja (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	230.00	230.00	230.00	bez promene	vrlo slaba
6	Karfiol (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	150.00	150.00	bez promene	vrlo slaba
7	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	100.00	120.00	120.00	rast	vrlo slaba
8	Kelj pupčar (sve sorte)	Domaće	kg	200.00	200.00	200.00	bez promene	vrlo slaba
9	Krastavac (salatar)	Uvoz(uvoz)	kg	200.00	220.00	220.00	-	vrlo slaba
10	Krastavac (salatar)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	180.00	180.00	pad	prosečna
11	Krompir (beli)	Domaće	kg	25.00	35.00	30.00	bez promene	dobra
12	Krompir (crveni)	Domaće	kg	25.00	30.00	30.00	bez promene	dobra
13	Krompir (mladi)	Uvoz(Francuska)	kg	250.00	270.00	270.00	-	vrlo slaba
14	Kupus (mladi)	Uvoz(uvoz)	kg	110.00	130.00	120.00	-	vrlo slaba
15	Kupus (sve sorte)	Domaće	kg	30.00	30.00	30.00	bez promene	slaba
16	Lubenica (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	260.00	260.00	260.00	bez promene	vrlo slaba
17	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	500.00	550.00	550.00	bez promene	dobra
18	Luk crni (mladi)	Domaće	vezা	20.00	25.00	22.00	pad	dobra
19	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	20.00	30.00	25.00	pad	dobra
20	Paprika (Babura)	Uvoz(uvoz)	kg	220.00	260.00	260.00	bez promene	vrlo slaba
21	Paprika (ljuta)	Uvoz(Grčka)	kg	750.00	800.00	800.00	rast	vrlo slaba
22	Paprika (ostala)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	300.00	300.00	bez promene	vrlo slaba
23	Paprika (silja)	Uvoz(uvoz)	kg	260.00	280.00	260.00	pad	vrlo slaba
24	Paradajz (chery)	Uvoz(uvoz)	kg	250.00	275.00	275.00	pad	vrlo slaba
25	Paradajz (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	130.00	150.00	130.00	rast	slaba
26	Pasulj (beli gradištanac)	Uvoz(uvoz)	kg	220.00	230.00	230.00	rast	prosečna

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	15.00	18.00	17.00	pad	prosečna

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	16.00	19.00	18.00	bez promene	prosečna
2	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	18.00	22.00	20.00	bez promene	prosečna
3	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	65.00	80.00	70.00	rast	slaba
4	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	16.00	18.00	17.00	bez promene	prosečna
5	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	30.00	45.00	35.00	bez promene	slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

| R.B. | Proizvod | Pakovanje | Poreklo | Jed. Mere | Cena (din) | | | Trend | Ponuda |
</tr
| --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- | --- |

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

• Massey Ferguson. Traktor u odlicnom stanju, bez oštećenja, registrovan. Motor s44. Tel: 063/418-220.

• Motokultivator "Garlatt", 3KS, sa brigsovim motorom u kompletu - sa svim priključcima, zahvata 95cm, pogon napred nazad, benzinc mali potrošač, u korisno dobrom stanju. Tel: 064/218-74-00.

• Torpedo 48, traktor je u odličnom stanju, registrovan. Tel: 063/711-29-99.

• IMT 539, 2010 godina fabričko stanje. Tel: 069/161-77-38.

• Motokultivator, freza u odličnom stanju benzinc mali potrošač jako malo radio. Briksov motor nemačke proizvodnje, tri konjske snage. Tel: 064/200-41-00.

• Ursus C335, registrovan. Tel: 022/488-662.

• IMT 539, 2010 godina fabričko stanje. Tel: 069/161-77-38.

• Prodajem traktor IMT 539 sa kabinom godina proizvodnje 1997 prvi vlasnik. Tel: 063/80-35-783.

• Prodajem traktor IMT577 uz prikljucne masine, 1983 godiste -5 brzina, hidraulicni volan. u voznom stanju. Cena traktora 4000 eura. Tel: 069/162-52-45.

Prodajem IMT traktor godina proizvodnje 2002, prvi vlasnik, u odličnom stanju, kompresor. Tel: 064/216-61-94.

• Traktor Belorus. Potpuno ispravan, traktor novije generacije sa motor 82ke i turbinom 92ks. Tel: 063/825-80-50.

• Zetor 4911. Tel: 022/432-237.

• Torpedo RX 170. Traktor u dobrom stanju, za ostale informacije poziv na broj tel. Može zamena za manji traktor. Tel: 063/776-78-28.

• IMT 560 bez ulaganja u odličnom stanju. Gume skoro nove, registrovan, garažiran. Radio samo lagane poslove. Tel: 069/557-00-41.

• Zmaj 142. Kombajn u dobrom stanju, sve ispravno i radi, ja sam vlasnik, godište je 1986, gume dobre, adapter za suncukret i žito. Tel: 065/951-02-00.

• Traktor Ursus 904B. Prvi vlasnik, prednja vuča, 90 konja. Tel: 064/335-46-89.

• Prodajem traktor IMT539 sa kabinom godina proizvodnje 1997 prvi vlasnik. Tel: 063/80-35-783.

• Kombajn Zmaj 142 Sečka Heder na prodaju. Tel: 063/200-483.

OPREMA

• Prodajem cisternu osočaru 2400 litara Majevica nosila samo vodu i čičak valjak za drobljenje busa i veću količinu rakije. Tel: 064/18-75-660.

• Prodajem plug špartač za kukuruz, vinograd i dve drljače za konjsku zapregu ili ētno kuću. Tel: 064/035-11-25.

• Prodajem IMT dvobrazni plug. Tel: 066/312-736.

• Prikolica 5 tona kiper u dobrom stanju. Tel: 064/374-01-77.

• Silo kombajn Sip u odličnom stanju, malo korišćen. Tel: 063/544-390.

• Prodajem IMT četvororedni špartač za kukuruz sa novim kutijama za dušivo. U odličnom stanju. Tel: 066/312-736.

• Setvospremač marke Panonija 3m širine sa 30 kom velikih s opruga večinom su sve nove i pačijim nogama samooštrecim iz radionice Hudik Temerin ima dva rotora ubaćeni novi ležajevi znači setvospremač u ekstra stanju. Tel: 061/200-32-17.

• Setvospremač marke Panonija 3m širine sa 30 kom velikih s opruga večinom su sve nove i pačijim nogama samooštrecim iz radionice Hudik Temerin ima dva rotora ubaćeni novi ležajevi znači setvospremač u ekstra stanju. Tel: 061/200-32-17.

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "BILANS VM"

**Trg Vojvođanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 064/06-06-450**

• Prikolica za prevoz stoke. Dimenzije dužina 2.2 metra, širina 1.3 metra, dubina 1 metar. Kombinacija drvo-met. Cena 350 EUR, cena nije fixna. Tel: 022/458-050.

• Traktorska prikolica, nosivost do tri tone. Tel: 063/714-98-59.

• Prodajem imt dvobrazni plug. Tel: 066/312-736.

• Nova, nekorišćena drljača 2016 god, menjam za traktor 70-100 konja. Hidraulika. Tel: 065/250-66-25.

• Poljomehanizacija- pocinkovani silosi, elevatori od 10-60 tona- CAS, roto i vibro selektor. Tel: 062/848-81-08.

• Pneumatska sejalica olt 48 setvenih jedinica u solindnom stanju. Tel: 065/521-05-22.

• Prodajem dva ručno rađena inkubatora kapaciteta 60 i 120 jaja, vrlo povoljno. Tel: 064/214-64-59.

• Silo čelije 45t , vaga, pakerica 5-50 kg na prodaju. Tel: 063/200-483

• Prikolica Zmaj na prodaju. Tel: 063/200-483.

• Prodajem polovne delove sa traktora IMT533 star 9 godina i dvoredni Oltos špartač za kukuriz. Tel: 022/312-314 i 062/112-70-90.

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

• Prodajem tifon fi 110dužina creva 300m. Tel: 063/212-399.

• Prodajem polovne delove IMT 539 star osam godina i dvoredni Oltos špartač kukuruza. Tel: 062/112-70-90.

• Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.

• Prodajem sejalicu za kukuruz Bekerici četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60.

• Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/800-93-62.

• Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.

**Prodajem krunjač ručni,
tučani. Tel: 022/685-081,
064/4615-799**

• Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.

• Mini solarna sušara za voće povrće, lekovito bilje malog kapaciteta. Sušara koristi sunčevu energiju akumulira je i utiskuje ventilatorima, koji se mogu pokretati adapterom od 12v ili solarnim panelom. Tel: 061/114-11-97.

• Prikolica potpuno ispravna 5.5t nosivost metalne stranice i patos nigde nije trula ima rinfuzu sa leve strane i ispust na patosu tubeles gume. Tel: 065/517-92-95.

• Prodajem traktor Ursus 355C i dvobrazni plug. Veoma povoljno. Tel: 064/976-01-93.

• Špartač ima nove raonike, nove motike, ispravan. Tel: 064/224-61-03.

• Prodajem jednoosovinku prikolicu tehnostroj 4 tone, bunker, stanje besprekorno, gume 8,25-15. Tel: 069/668-206.

• Traktorska prikolica. Nosivost prikolice do 3 tone. Tel: 063/714-98-59.

• Prodajem dve prskalice za traktor "Metalna RAU" od 350 litara. Tel: 064/459-53-12.

• Odžački rasturivač za djubrivo, rasturivač je u odličnom stanju, kupljen nov 2006 godine, nosivosti 1500 kg. Tel: 069/147-12-65.

• Freza- oumpa- agregat. Tel: 022/64-937.

• Prikolica potpuno ispravna 5.5t nosivost metalne stranice i patos nigde nije trula ima rinfuzu sa leve strane i ispust na patosu tubeles gume. Tel: 065/517-92-95.

• Rotori za drljaču u dobrom stanju, možda 2-3 ležaja zamenuti. Kupljeni zbor nadogradnje i tako ostali. Tel: 064/429-17-02.

• Pneumatska sejalica olt 48 setvenih jedinica u solindnom stanju. Tel: 065/521-05-22.

• Na prodaju, po promotivnoj ceni, najprostija mini solarna sušara za voće povrće, lekovito bilje malog kapaciteta. Sušara koristi sunčevu energiju akumulira je i utiskuje ventilatorima, koji se mogu pokretati adapterom od 12v ili solarnim panelom. Tel: 061/114-11-97.

• Setvospremač marke Panonija 3m širine sa 30 kom velikih s opruga večinom su sve nove i pačijim nogama samooštrecim iz radionice Hudik Temerin ima dva rotora ubaćeni novi ležajevi znači setvospremač u ekstra stanju. Tel: 061/200-32-17.

• Prodajem berač Zmaj 222 1982. godište. Tel: 063/734-17-19.

Trobrazni plug IMT 756. Tel: 061/222-74-32.

• Prodajem silažni kombajn. 2000. godište, marke PZ MH 90 S, u radnom stanju, bez dodatnih ulaganja. Tel: 064/375-80-55.

• Prodajem polovne delove sa traktora IMT533 star 9 godina i dvoredni Oltos špartač za kukuriz. Tel: 022/312-314 i 062/112-70-90.

• Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.

• Prodajem sejalicu za kukuruz Bekerici četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60.

• Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/80-093-62

• Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.

ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE,
STANOVI, LOKALI

• Prodajem kuću u Karađorđevoj ulici 90m2 plac 5 ari. Tel: 063/321-255.

• Prodajem spratnu kuću 240m2 i pomoćnu zgradu, naselje Orao, moguća zamena. Tel: 060/624-06-20

• Prodajem kuću sa pomoćnom zgradom u Laćarku. Tel: 022/670-495.

Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.

Tel: 063/8334-064 i 063/589-780

• Prodajem kuću u Sremskoj Mitrovici. Tel: 062/86-99-843.

• Prodajem novu Vilu 400m2 na 7 ari placa u Sremskoj Mitrovici, ulica Desanke Maksimovića šest stanova i potpuno zasebnim ulazima, dozvoljena nadogradnja i proširenje. Moguća kupovina na više godišnjih rata. Tel: 065/3611-638.

• Prodajem 75 ari zemlje u Noćaju. Tel: 063/248-011.

• Prodajem kuću u Sremskoj Mitrovici 85m2 plus pomoćne prostorije, plac 9,5 ari. Tel: 064/806-08-00.

• Prodajem u Jarku poljoprivredno zemljište potes crkvice površine 1-80-55ha=3,25 jutara, parcela br.428/4. Tel: 022/624-415 i 065/601-05-80 Nikola.

• Prodajem 5 jutara zemlje u Kuzminu u dva komada na putu ka Bosutu. Tel: 063/80-54-976.

• Prodajem kuću u Karađorđevoj ulici 90m2 plac 5 ari. Tel: 063/321-255.

• Prodajem kuću 120m2 u ulici Tarasa Ševčenka 80, cena 33.000 evra. Tel: 060/613-2706 i 613-270.

• Prodajem kuću u Staroj Pazovi od 150m2 sa pratećim objektima na placu od 18 ari. Struja, voda, telefon, plin.

• Povoljno za bavljenje poljoprivrednom i zanatskom radnjom. Tel 022/312-914 i 062/112-70-90.

• Prodajem u jednoj celini dve njive pored glavnog puta u Brestaču, uknjiženo, vlasnik 5h. cena 12.000 evra. Tel: 064/430-23-16.

• Prodajem zemlju od 8 i 6 ari blizu sela pogodno za voće, vinograd ili baštu. Tel: 063/19-39-707.

• Prodajem baštu površine 0,75 jutara kod Vašarišta u Šašincima 300 m od asfalta. Tel: 022/684-607 i 060/505-19-99.

• Prodajem kuću 100m2 u Rivici sa pratećim objektima na 10 ari placa. Tel: 022/21-00-3

POLJOPRIVREDNI PROIZVODI

- Prodajem rol bale luterke težine oko 200kg, prve klase, extra kvaliteta. Cena 4.000-5.000 din. Tel: 061/202-66-53.

- Prodajem soju sorta Sava do 30 metara. Tel: 064/16-78-066.

- Prodajem jabuke svih vrsta, na veliko i malo. Tel: 063/139-19-75.

- Prodajem semenke bundeve Golice, oko 15 kg. Tel: 063/751-85-27.

- Prodajem očišćen lešnik - 800,00 din/kg i trogodišnje sadnice lešnika - 200 din/kom. Tel: 064/261-75-20.

- Domaći tovni pilići hranjeni smesom žitarica, bez ikakvih koncentrata i ostalih kancerogenih sastojaka. Meso je vrhunskog kvaliteta, u šta se možete uveriti i sami. Pilići se hrane puna 2 meseca, i teški su oko 3.5kg, pilići se prodaju očišćeni. Tel: 063/188-70-23.

- Prodajem baliranu detelinu. Tel: 064/870-94-55.

- Kukuruz veštački sušen, izuzetan kvalitet sa jako malo loma, sušenje na niskim temperaturama. Tel: 064/840-63-51

- Prodajem kvalitetan domaći pasulj uzgajan na tradicionalan način rod 2016, selektriran, prebran i spakovan po 5, 25 i 50 kg. Tel: 064/374-13-68.

- Prodajem baliranu detelinu 500 bala. Tel: 060/167-64-53.

- Prodaja mineralnog đubriva Urea i NPK. Tel: 065/543-54-27.

- Prodajem stočno brašno, 6 tona. Tel: 069/640-785.

- Prirodni vrcani bagremov med sakupljen na obroncima Fruške gore u teglicama od 950 i 450 grama. Proizvode šaljemo bromz poštom. Tel: 065/871-12-55.

- Prodajem očišćen lešnik 1.00 dinara kilogram. Tel: 062/466-220.

- Prodajem kozije mleko sir i surutku. Tel: 022/661-312.

- Prodajem domaću rakiju šljivovicu, povoljno. Tel: 661-312 i 069/388-83-99.

- Prodajem čist humus od ovaca i koza urađena analiza. Tel: 060/443-20-66 i 022/443-206.

- Prodajem rakiju šljivovicu. Tel: 022/661-312.

USLUGE, POSLOVI

- Penzionerka bi kuvala i čuvala baku, u periodu po dogovoru, nije obavezno stanovanje, vikend sloboden. Tel: 066/911-71-58

- Servisiram i popravljam frižidere, zamrzivače i veš mašinde. Tel: 064/128-10-72.

- Uslužno krećenje i gletovanje popust za penzionere 30%. Tel: 061/145-66-52.

- Preduzeću DD Komerc potreban vozač C i E kategorije. Tel: 022/610-670 i 062/610-670

- Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje) prodajem slike (ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.

- Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje) prodajem slike (ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

- Pet visokosteonih junica, crni holštajn, umatičena grla. Tel: 064/585-39-76.

- Prodajem jariće alpina rase. Tel: 064/477-08-47.

- Prodajem junicu 11 meseci staru. Tel: 064/337-78-79.

- Na prodaju patuljaste kokinkine, dva petla (crni i crveni), tri crne koke, jedna graoraste, jedna bela i jedna plava. Tel: 062/231-338.

- Pazinke čurke hranjeni smešom žitarica, bez ikakvih koncentrata i ostalih kancerogenih sastojaka. Čurke se hrane negde oko 5 meseci, teške su oko 11kg. Tel: 063/188-70-23.

- Prodajem konje, fijsaker i špediter. Haflinger kobilica 6 god. i posavac konj 6 god. odrasli zajedno mironi konji i veoma poslušni bili za upotrebu samo za paradu. Tel: 062/510-291.

SREMSKA POLJOPRIVREDA

- Sa "Sremskom poljoprivredom" na sremskim poljima, farmama i vašim gazdinstvima**

- „Sremska poljoprivreda“ svakog drugog petka na kioscima i u pretplati na vašu adresu**

- Kako da unapredite sopstveni agrobiznis – kako do boljih priloga na vašim poljima, kako do profitabilnog uzgoja na vašim farmama...**

- Dragoceni saveti eminentnih stručnjaka, samo u vašoj „Sremskoj poljoprivredi“**

SREMSKA POLJOPRIVREDA

MARKETING

Tel/fax 022/610-496

Mob:063/8526-021

E-mail:poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"

Trg Vojvođanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950

- Na prodaju pastuv starosti 4.godine. Izuzetno dobar konj, poslušan, teran je u zaprezi i naučen za jahanje. Mogu deca da mu prilaze, miroljubiv je. Moguća svaka proba. Zamena samo za omicu do 2.5 godine. Tel: 063/780-82-40.
- Prodajem žensko tele. Tel: 022/580-127.
- Prodajem bravca oko 200 kg. Tel: 063/550-342.
- Prodajem povoljno alpino koze. Tel.: 061/211-51-22.
- Mladi nerast i krmača mangulica. Tel: 063/522-439.
- Pet visokosteonih junica, crni holštajn, umatičena grla. Tel: 064/585-39-76
- Pazinke čurke hranjeni smesom žitarica, bez ikakvih koncentrata i ostalih kancerogenih sastojaka. Čurke se hrane negde oko 5 meseci i teske su oko 11kg. Tel: 063/188-70-23.
- Prodajem 2 ovce (Cigaje) stare 3 godine (cca 60kg) po ceni od 100,00 rsd/kg i 3 ženska jagnjeta (Cigaje) stara 3 meseca (cca 30kg) po ceni od 300,00 rsd/kg. Tel: 064/871-10-59
- Hajkom kunići - zečevi svih uzrasta cena po mesecu, 400din. Tel: 063/869-21-17.

PLASTENICI, STAKLENICI

- Prodajem pocinkovani plastenik 30x5m. Tel: 066/312-736.

- Na prodaju 3 plastenika (metalna konstrukcija). Dimenzije 28*8*3,5m. Ukupna površina zemljista pod plastenikom 224 m2. Najlon izraelski 3 godine star. Kupljen u Zelenom Hitu. Cena: Pojedinačno 1800 eura , za sva 3, 5000 eura. Može manja korekcija cene za 3 plastenika. 2 plastenika (metalna konstrukcija) (Tuneli) Dimenzije 30*5,5*2. Cena 800 eura za obe konstrukcije, 500 eura pojedinačno. Uz plastenike ide sistem orosavanja i zalijivanja (kap po kap).

PČELARSTVO

- AZ grom košnice. Prodajem 7 kom. AZ grom košnica 11 ramova nove neofarbane. 65e kom. Tel: 065/636-54-72.

- Prodajem prikolicu sa 40 košnicama AZ Standard, 800 ožičenih ramova, 4 nukleusa. Tel: 061/174-21-46.

- Kontejner sa 13 AZ standard košnica i vagon. Kontejner se može prevoziti auto prikolicom. Tel: 022/570-768.

KUĆNI LJUBIMCI

- Na prodaju čistokrvni hajkom kunići svih uzrasta od mesec dana pa do odraslih mužjaka i ženki za priplod. Tel: 063/564-166.
- Na prodaju prošlogodišnje kokinkine. Tel: 061/215-45-94.
- Leghorn. Petao i 4 koke. Tel: 064/128-10-72.
- Hajkom i panon beli kunići, starosti mesec dana, cena je po mesecu starosti. Tel: 064/128-10-72 i 061/623-90-24.

MOTORNA VOZILA

- Prodajem FOLKSVAGEN transporter T-5 godina proizvodnje 2006. dizel, očuvan. Tel: 063/115-88-26.
- Prodajem dva kombija Turbo dizel proizvodnja 2010 i 2012-to godište. Tel: 064/642-62-66.
- Prodajem nove i polovne delove za Škodu 105 i 120, gume Barum sa felnama kuku za autoprikolicu i radio za kola. Tel: 064/035-11-25.
- Prodajem skuter 2006, 50 kubika i čamac 5,5m sa pentom Tomos4,8. Tel: 063/50-94-94.
- Prodajem jugo u voznom stanju registrovan do avgusta. Tel: 626-826.
- Kupujem automobile ispravne, neispravne havariseane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.
- Prodajem ladu limuzinu 1300 ispravna, cena 200 evra. Tel: 022/553-570 i 060/553-35-70.
- Prodajem Reno Senik 1,9 TD, godina proizvodnje 2005. Tel: 063/800-32-75.

RAZNO

- Krunjač kukuruza ručni restaruiran i funkcionalan u odličnom stanju. Tel: 022/313-339.
- Prodajem kazan za rakiju 180 litara sa mešaćem ložište skoro novo. Tel: 063/816-47-50.
- Kupujem razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku i poljo opremu, tanjirače, prekrupače, krunjače, šrafštuke, vinte, poljoprivrednu, etno i drugu antiku, butan boce i prodaja aluminijske lamperije i limova za pokrivanje. Tel: 061/11-38-356.
- Prodajem rashladnu virinu Frigo Žika 1,5m ekstra stanje. Tel: 064/21-56-873.
- Prodajem inventar – opremu sve što je potrebno za samoposlužu i cisternu za prehrambenu industriju 1500 litara. Tel: 064/642-62-66.
- Komplet oprema za trgovinsku radnju ili samoposlužu. Tel: 063/225-306.

Roloplast Mošić

- Prodajem šivaču mašinu Višnja sa vitrinom. Tel: 061/562-44-05.

- Prodajem parket jasen 600h70 i hrast 500h62. Tel: 065/81-50-865.

- Prodajem kauč i dve fotelje očuvano i veš mašinu. Tel: 064/475-73-91.

- Guma 7.50 – 18. Prednja guma za traktor. Tel: 063/882-51-04.

- Kupujem razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku i poljo opremu, tanjirače, prekrupače, krunjače, šrafštuke, vinte, poljoprivrednu, etno i drugu antiku, butan boce i prodaja aluminijske lamperije i limova za pokrivanje. Tel: 061/11-38-356

- Prodajem tuje za živu ogradu. Tel: 022/557-630 i 063/70-34-454.

- Prodajem bagremove stubove rezane, polovne, cena 250 dinara, Kuzmin. Tel: 063/779-90-66

- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta. Seče se posle tri godine. Gojko: Tel: 063/109-88-99.

- Prodajem krunjač sa 4 rupe, velikog kapaciteta 6t na sat. Pogon motora Lombardini 12KS dizel, u odličnom stanju, sve ispravno. Spreman za rad. Tel: 062/973-00-12.

- Kupujem klavirne harmonike, LCD-LED televizore, klasične tv, ispravne – neispravne. Dolazim! Tel: 021/421-516.

- Kupujem razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku i poljo opremu, tanjirače, prekrupače, krunjače, šrafštuke, vinte, poljoprivrednu, etno i drugu antiku, butan boce i prodaja aluminijske lamperije i limova za pokrivanje. Tel: 061/11-38-356.

- Prodajem gramofonske ploče longej, singlice narodna, zabavna i strana muzika. Tel: 063/80-70-116.

- OSB ploče za podačavanje krovova, cena 296 dinm2, prevoz na adresu kupca. Tel: 062/437-236.

- Prodajem Simpovu fotelju na razvlačenje, lisicu oko vrata, rakiju šljivovici, litra 400,00 din, pet litara 380,00 dinara, deset litara 360,00 dinara .

- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta. Seče se posle tri godine. Gojko. Tel: 063/109-88-99.

- Prodajem gramofonske ploče longej, singlice narodna, zabavna i strana muzika. Tel: 063/80-70-116.

LICNI OGLASI

- Situiran gospodin traži gospodu od 35-50 godina radi druženja ili eventualnog braka. Tel: 621-971.

- Penzioner bez obaveza 58 godina antialkoholičar, materijalno i stambeno obezbeđen traži ženu radi braka do 60 godina. Tel: 065/455-10-98.

INDIJA • JOVICA KOVACHEVIĆ, RATAR

Raditi pametno, a ne naporno

Nije više kao pre 50 godina, jednostavno ljudi moraju da prihvate promene i prate savremene trendove ukoliko žele dobro da rade. Sam pristup poslu mora da bude konkretniji i ozbiljniji da bi se došlo do rezultata. To znači svakodnevno učenje, jer bez toga nema uspeha - kaže ovaj poljoprivrednik iz Indije

Davno je prošlo vreme kada je u poljoprivredi bilo dovoljno samo raditi i ubirati plodove svog rada. Danas moraš raditi pametno a ne naporno počinje priču Jovica Kovachević ratar iz Indije koji ističe da je najvažnije pratiti nove trendove, edukovati se i primenjivati potreb-

ne agro-tehničke mere. Onda ni loši vremenski uslovi, ni država, ni niske cene ne mogu da biti izgovor za neuspeh u poslu. Jovica sa porodicom obrađuje oko 50 jutara zemlje, nešto svoje a većim delom u zakupu i nada se da će i ova godina biti dobra za ratare kao i prethodna.

- Radi se o prodičnoj tradiciji, jer su se moji roditelji bavili stočarstvom i ratarstvom pa je logično bilo da nastavim posao. Iako sam pre svega ratar planiram da se vratim stočarstvu jer su to dve povezane grane u poljoprivredi koje ne mogu jedna bez druge - kaže on.

Sve ono što uspeva u Sremu laži se na njegovim njivama, pre svega kukuruz i pšenica zatim repa, suncokret i soja, ali na manjim površinama.

- Cenovne oscilacije su već dobro poznate i na to ne možemo uticati a što se tiče pšenice ona je jako dobro podnela vremenske uslove koje smo imali. Prinosi su bili više nego dobri, to se naravno odnosi na one koji su na vreme primenili odgovarajuće agro-tehničke mere - ističe on i kaže da je prezadovoljan.

Prema njegovim rečima, prošlogodišnji prinosi kukuruza su bili preko deset tona po hektaru dok je pšenica po hektaru dala prinos više od šest tona.

- S obzirom da uskoro stiže proljeće polako se pripremamo za nove radove. Trenutno je aktuelna prihrana pšenice i zatvaranje vlage -

Jovica Kovachević, ratar

- Što se tiče mehanizacije svakoko da planiramo kupovinu nove, ali je došlo do nekog zastoja u vezi sa uredbom na koju svi čekamo. Verujem da će i to uskoro biti rešeno - tvrdi Jovica.

U porodici Kovachević poljoprivredom se bave svi članovi porodice pa se posao obavlja organizovan i složno. Svako zna svoje obaveze pa problemi ne postoje i posao se na vreme završava.

- Od poljoprivrede može lepo da se živi, samo što su se vremena promenila. Nije više kao pre 50 godina, jednostavno ljudi moraju da prihvate promene i prate savremene trendove ukoliko žele dobro da rade. Sam pristup poslu mora da bude konkretniji i ozbiljniji da bi se došlo do rezultata. To znači svakodnevno učenje, jer bez toga nema uspeha. Pre svega mislim na internet gde možete naći mnogo korisnih informacija a potom i savetovanja koja se često organizuju - ističe on i kaže da su to preduslovi kako biste išli napred poručuje na kraju ovaj poljoprivrednik iz Indije.

M. Balabanović

Počinju prolećni radovi

NAŠI POVRTARI

STARA PAZOVA • POVRTARI MORAJU DA SE PRILAGODE I TRŽIŠTU I VREMENSKIM USLOVIMA

Na pijaci provela više od 30 godina

**Proizvodnja povrća iziskuje naporan rad i posvećenost
365 dana u godini, kaže Ana Hadrik, povrtarka iz Stare Pazove**

Na zelenim pijacama Ana Hadrik iz Stare Pazove trguje više od 30 godina. Hadrikovi imaju svoje povrće koje proizvode u plastenicima i na otvorenom, uspevajući da s istog zemljista skinu po dva useva. I ove, ekstremno hladne zime ovi povrtari su uspeli da sačuvaju sezonsko povrće koje su prateći vremenske uslove iznosili na zelenu pijacu.

- Bavimo se povtarstvom, imamo svoju robu. Od zimskih proizvoda prodajemo praziluk, kelj, kupus, celer, zelenu salatu, spanać i bundevu koja je sada već prošla. S obzirom da je bila jaka zima, mogu vam reći da je bilo velikih problema i oko prodaje i čuvanja robe, ali uspeli smo da sačuvamo proizvode. Praziluk i celer su bili u trapu, a za bundeve i kupus imamo veliku prostoriju gde mi tu robu skladili-

Ana Hadrik sa koleginicama

Ana Hadrik na pijaci

najviše paradža u plastenicima, dok će na otvorenom saditi brokol, kupus, karfiol, praziluk i celer i tikvice ispod tunela.

- Na otvorenom povrće proizvimo na jednom katastarskom jutru, a u placu imamo osam velikih plastenika i mogu vam reći da je to jako zahtevan i naporan rad koji zahteva da mu se posvetite 365 dana u godini zato što probamo da dve kulture izvučemo iz plastenika. Stvarno je potrebno mnogo rada, ali morate i pratiti kad, šta se seje jer prestiž vam je u svemu važan. Ako prvi plasirate robu, tu jedino možete izvući neki dinar više, a kad svima stigne, jako teško se prodaje. Marketi drže primat, pijaca kao da se gasi. Malo ljudi ižade na pijacu, svi se, pretežno baziraju na markete. Tamo je odloženo plaćanje, jeftinija roba možda, a koliko je sveža, to je na kupcu da odluči. Jedino na pijaci možete kupiti svježe povrće, jer ja robu spremam od danas do sutra, a stvar je kupca gde će se odlučiti da pazari - kaže Hadrikova.

Za našu sagovornicu, njenog sina Vladimira i supruga Paju, povtarstvo je porodični biznis s kojim su krenuli pre 35 godina i to je u početku bio dodatni izvor prihoda. Profesionalno povtarstvom Ana i Paja počeli su da se bave kada su ostali bez posla.

- Mi smo radili u firmama i kada su se one ugasile i mi, ostali bez posla, počeli smo profesionalno da se bavimo proizvodnjom povrća. Podigli smo te plastenike i jednostavno, ja to uvek govorim, da živimo na moru, živeli bi od turizma, kad živimo u ovoj ravnici, moramo živeti od ove zemlje, a mi živimo od

bašte - tvrdi Ana. Ona kaže da se i s malo zemlje može lepo živeti, ako joj se čovek u potpunosti posveti. U pomoć im prisakču i njeni roditelji kad treba otvoriti plastenike i zaličati. Sin joj pomaže u prodaji na pijaci, a suprug je, kako kaže, glavni za proizvodnju. On brine šta će se i kad saditi. Imaju svoje verne mušterije na pijacama u Staroj i Novoj Pazovi i Indiji.

- Trudim se da sve lepo uslužim

kupce i popričam, i prvenstveno je bitno da roba bude kvalitetna.

Mušterije su navikle na naše proizvode, posebno kad dođu paradž i krastavci.

To se zna, da je kvalitetna i lepa roba i mnoge mušterije koje

odu na drugo mesto, ponovo nam se vraćaju. Mi imamo i stare sorte,

recimo ljudi vole paradž volovsko

srce i njega sadimo napolju, a za

plasteničku proizvodnju, uzimamo

sorte koje su za to pogodne. Znači, proverene sorte koje daju dobar

